

**AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASININ
DÖVLƏT
STANDARTI**

AZS 498:2022

İkinci nəşr
05.07.2024
Dəyişiklik edilmiş versiya
05.07.2024

UYĞUNLUĞUN QIYMƏTLƏNDİRİLMƏSİ
Malların sertifikatlaşdırılması qaydası

CONFORMİTY ASSESSMENT
The rules for certification of goods

Bu standart Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutunun icazəsi olmadan tam və ya hissə-hissə yenidən çap oluna, çoxaldıla və yayıla bilməz.

Elçin İsaqzadə küç., 7-ci köndələn
Qaynar xətt: +994125149306
Email: office@azstand.gov.az

MÜQQƏDİMƏ

1. “Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutu” PHŞ tərəfindən işlənib hazırlanıb və təqdim edilib.

2. “Uyğunluğun qiymətləndirilməsi” (AZSTAND/TK 08) və “Təşkilati, metodoloji və ümumi texniki standartlar” (AZSTAND/TK 37) standartlaşdırma üzrə Texniki Komitələrdə müzakirə edilib.

3. Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutunun 222323500075 sayılı 22 dekabr 2022-ci il tarixli qərarı ilə TƏSDİQ EDİLMİŞDİR.

4. **AZS 498:2010 “Oxşar məhsulun sertifikatlaşdırma sistemi”** dövlət standartının əvəzinə.

5. Dövlət standartında müəyyən edilən tələblərin beynəlxalq standartlara, norma, qayda və tövsiyələrə və digər dövlətlərin müvafiq mütərəqqi dövlət standartlarına, elm, texnika və texnologiyanın müasir nailiyyətlərinə əsaslanmasını müəyyən etmək məqsədilə standartın dövrü yoxlama müddəti 1 ildir.

1 sayılı dəyişiklik Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutunun AZSTAND/Q-82/2024 sayılı 05 iyul 2024-cü il tarixli qərarı ilə təsdiq edilmişdir.

MÜNDƏRİCAT

1. Tətbiq sahəsi	1
2. Normativ istinadlar	1
3. Termin və təriflər	1
4. Ümumi müddəalar	4
5. Malın sertifikatlaşdırılması üçün sifariş, ona əlavə edilən sənədlər və ilkin qərarın verilməsi	6
6. Malın eyniləşdirilməsi və sınaq üçün nümunələrin seçilməsi	8
7. Malın sınaqlarının aparılması	10
8. Malın layihəsinin tədqiqi	12
9. Malın tipinin təsdiqi	12
10. İstehsalat vəziyyətinin qiymətləndirilməsi	14
11. Sertifikatlaşdırma nəticələrinin təhlili və sertifikatlaşdırma üzrə qərarın qəbul edilməsi ...	15
12. Uyğunluq sertifikatının verilməsi	17
13. Sertifikatlaşdırılan malın dövrü qiymətləndirilməsi	17
14. Xarici mənşəli uyğunluq sənədlərinin tanınması	20
15. Uyğunluq sertifikatına dəyişikliklərin və (və ya) əlavələrin edilməsi, sertifikatın qüvvədə olma müddətinin dayandırılması, ləğvi və sertifikatın dublikatının verilməsi	21
16. Uyğunluğun qiymətləndirilməsi prosesində iştirak edən ekspert-auditorlara dair tələblər	22
ƏLAVƏ A Azərbaycan Respublikasında malların sertifikatlaşdırılması üçün tətbiq edilən sertifikatlaşdırma sxemləri	27
ƏLAVƏ B Malın eyniləşdirməsi aktının forması	32
ƏLAVƏ C Malın nümunə seçmə aktının forması	33
ƏLAVƏ D Sertifikatlaşdırılan malların stabil buraxılmasının təmin etmək üçün sertifikatlaşdırılmış keyfiyyət idarəetmə sisteminin və (və ya) qida təhlükəsizliyi idarəetmə sisteminin imkanlarını qiymətləndirmək məqsədilə malın istehsalçısının məlumatları	35
ƏLAVƏ E Malın sertifikatlaşdırılması üçün sifariş forması	37

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT STANDARTI

Uyğunluğun qiymətləndirilməsi
Malların sertifikatlaşdırılması qaydası

AZS 498:2022

Conformity assesment
The rules for certification of goods

Tətbiq etmə tarixi 01 fevral 2023-cü il

1 Tətbiq sahəsi

Bu standart Azərbaycan Respublikasında malların könüllü sertifikatlaşdırılması prosedurlarını müəyyən edir.

2 Normativ istinadlar

Bu standartda aşağıdakı normativ sənədlərə istinad edilmişdir:

AZS 1.0:2022 Azərbaycan Respublikasının Dövlət Standartlaşdırma sistemi. Ümumi müddəalar.

AZS ISO 19011:2022 İdarəetmə sistemlərinin auditinin keçirilməsi üzrə rəhbəredici sənəd.

AZS ISO/IEC 17025:2020 Sınaq və kalibrəmə laboratoriyalarının səlahiyyətliyinə dair ümumi tələblər

AZS ISO/IEC 17065:2021 Uyğunluğun qiymətləndirilməsi. Məhsulların, proseslərin və xidmətlərin sertifikatlaşdırılmasını aparan orqanlara dair tələblər

AZS ISO/IEC 17020:2021 Uyğunluğun qiymətləndirilməsi – İnspeksiya həyata keçirən müxtəlif növ orqanların fəaliyyətinə dair tələblər

3 Termin və təriflər

Bu standartda AZS 1.0 üzrə və aşağıda göstərilən termin və təriflərdən istifadə edilmişdir:

3.1 uyğunluğun qiymətləndirilməsi – malın standartlaşdırma üzrə normativ sənədlərdə göstərilən tələblərə uyğunluğunun müəyyən edilməsi prosesi;

3.2 uyğunluğun qiymətləndirilməsi prosedurları – standartlaşdırma üzrə normativ sənədlərdə nəzərdə tutulmuş tələblərin yerinə yetirildiyini müəyyən etmək üçün istifadə olunan müvafiq prosedurlar;

3.3 uyğunluq sertifikatı – malın standartlaşdırma üzrə normativ sənədlərdə göstərilən tələblərə uyğunluğunu təsdiq edən sənəd;

3.4 uyğunluğun qiymətləndirilməsi sxemləri – uyğunluğun qiymətləndirilməsi üçün nəzərdə tutulan prosedurlar və onların ardıcılığı;

3.5 sertifikatlaşdırma - uyğunluğu qiymətləndirən qurum tərəfindən malın standartlaşdırma üzrə normativ sənədlərdə göstərilən tələblərə uyğunluğunun elektron və ya kağız üzərində yazılı formada təsdiqi;

3.6 uyğunluğun qiymətləndirilməsi sahəsində akkreditasiya (bundan sonra - **akkreditasiya**) - qurumun uyğunluğun qiymətləndirilməsi sahəsində fəaliyyət göstərməsi üçün akkreditasiya tələblərinə cavab verməsinin akkreditasiya orqanı tərəfindən təsdiqlənməsi;

3.7 uyğunluğu qiymətləndirən qurum - malın (xidmətin, işin), prosesin, idarəetmə sisteminin və işçi heyətinin müvafiq texniki rəqlamentdə, normativ sənəddə və digər normativ-hüquqi aktda müəyyən olunmuş tələblərə uyğunluğunun qiymətləndirilməsini təmin edən təşkilatlar, hüquqi və fiziki şəxslər;

3.8 sınaq laboratoriyaları - “Uyğunluğun qiymətləndirilməsi sahəsində akkreditasiya haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda müəyyən edilmiş qaydada akkreditasiya edilmiş laboratoriyalar;

3.9 mal nümunələrinin götürülməsi – malın standartlaşdırma üzrə normativ sənəddə müəyyən edilmiş tələblərə uyğunluğunun təsdiq edilməsi məqsədilə nümunələrinin götürülməsi;

3.10 standartlaşdırma sahəsində normativ sənəd – mala dair tələbləri əks etdirən dövlət standartları, ilkin dövlət standartları, texniki şərtlər və “Standartlaşdırma haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən olunmuş qaydada tətbiq edilən beynəlxalq və regional, dövlətlərarası, eləcə də xarici dövlətlərin standartları;

3.11 istehsalat vəziyyətinin qiymətləndirilməsi - malın istehsalı üçün normativ sənədlərdə müəyyənləşdirilən və sertifikatlaşdırma zamanı yoxlanılan tələblərin sabitliyini təmin edən zəruri şərtlərin mövcudluğunu müəyyən etmək məqsədilə sertifikatlaşdırma qurumu tərəfindən həyata keçirilən fəaliyyətlərin məcmusunu əks etdirən sertifikatlaşdırma sxeminin elementi;

3.12 vahid məmulat - ədədlə olan malların ayrı-ayrı nüsxələri;

3.13 idxalçı - malları idxal edən şəxs;

3.14 mal partiyası - istehsalçısı, etikətlənməsi, istehsal tarixi, istifadə olunan xammalı və xüsusiyyətləri eyni olan mal;

3.15 dövri qiymətləndirmə - verilmiş uyğunluq sertifikatının qüvvədə saxlanılma imkanının qiymətləndirilməsi məqsədi ilə sertifikatlaşdırma qurumu tərəfindən həyata keçirilən qiymətləndirmə;

3.16 seriya ilə istehsal edilən mal - eyni texniki sənədlərə uyğun, vahid texnoloji prosesdən istifadə etməklə dövri təkrarlanan, partiyalarla istehsal olunan mal;

3.17 istehsalçının sınaq laboratoriyası - sınaqlar (tədqiqatlar) və ölçmələr aparan və istehsalçının mülkiyyətində və ya hüquqi şəxsin struktur bölməsində olub, onun adından fəaliyyət göstərən hüquqi şəxs;

3.18 istehsalçı - mülkiyyət formasından və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq, satış üçün mal istehsal edən müəssisə, idarə, təşkilat və ya fərdi sahibkar;

3.19 sifarişçi - malın sertifikatlaşdırılmasına dair akkreditasiya edilmiş uyğunluğu qiymətləndirən quruma sifarişlə müraciət etmiş şəxslər;

3.20 ekspert-auditor - müəyyən bir sahədə xüsusi biliyə malik olan, malın müəyyən edilmiş tələblərə uyğunluğunun qiymətləndirilməsi üzrə işlərin həyata keçirilməsi üçün uyğunluğu qiymətləndirən qurum tərəfindən cəlb edilən fiziki şəxs;

3.21 uyğunsuzluq – malın standartlaşdırma sahəsində normativ sənədlərin tələblərinə uyğun olmaması;

3.22 istehsal – malın hazırlanması prosesi;

3.23 mal nümunəsi - tədqiq, sınaq və qiymətləndirilmə zamanı malın nümunəsi qismində konkret mal vahidi;

3.24 malın eyniləşdirilməsi (identifikasiyası) - sertifikatlaşdırılan (sertifikatlaşdırılmış) malın xüsusiyyətlərinin həmin mal növü (tipi) üçün standartlaşdırma sahəsi üzrə normativ sənədlərdə, mal haqqında texniki sənəd və məlumatlarda müəyyən edilmiş əlamətlərlə eyniliyini təsdiq edən prosedur;

3.25 tip nümunəsi - buraxılan (və ya buraxılması planlaşdırılan) eyni xüsusiyyətli, xassəli və təyinatlı mal qrupundan seçilən əsas xüsusiyyətləri özündə toplayan nümunə;

3.26 sertifikatlaşdırma nəticələrinin təhlil heyəti- sertifikatlaşdırma nəticələrini təhlil edən və qiymətləndirilmə prosesində iştirak etməyən mütəxəssis və ya bir qrup mütəxəssis;

3.27 qərar qəbul etmə heyəti – qərar qəbul edən və qiymətləndirilmə prosesində iştirak etməyən mütəxəssis və ya bir qrup mütəxəssis;

Qeyd - sertifikatlaşdırma nəticələrinin təhlil və qərar qəbul etmə heyəti eyni şəxslərdən ibarət ola bilər.

3.28 mal layihəsi - malın hazırlanması üçün zəruri olan texniki sənədlər, aparılan hesabatlar, tədqiqatlar (sınaqlar), maketlər, modellər, eksperimental nümunələr;

3.29 xarici mənşəli uyğunluq sənədi - xarici dövlətlərdə verilmiş və idxal olunan malların təhlükəsizliyinə dair məcburi tələbləri müəyyənləşdirən, xarici texniki rəqlamentlərin, digər xarici texniki normativ hüquqi aktların və standartlaşdırma üzrə normativ sənədlərin tələblərinə uyğunluğunu təsdiq edən müəyyən formalı sənəd.

4 Ümumi müddəalar

4.1 Malın uyğunluğunun qiymətləndirilməsi akkreditasiya olunmuş uyğunluğu qiymətləndirən qurumlar (bundan sonra - UQQ) tərəfindən həyata keçirilir.

4.2 Sifarişçi malın uyğunluğunun qiymətləndirilməsi üzrə akkreditasiya olunmuş UQQ-nin seçimində sərbəstdir.

4.3 Malın sertifikatlaşdırılması üzrə qiymətləndirmə UQQ-nin ekspert auditorları tərəfindən həyata keçirilir.

4.4 Standartlaşdırma sahəsində normativ sənədlərin tələblərinə uyğunluğun qiymətləndirilməsi könüllü xarakter daşıyır.

4.5 Malın standartlaşdırma üzrə normativ sənədlərin tələblərinə uyğunluğunun qiymətləndirilməsi sertifikatlaşdırma yolu ilə həyata keçirilir.

4.6 Ölkədə istehsal olunan və idxal olunan malların könüllü sertifikatlaşdırılması bu standartın tələblərinə əsasən müvafiq sertifikatlaşdırma sxemlərinə uyğun həyata keçirilir.

4.7 Malların sertifikatlaşdırılması bu standartın Əlavə A-da göstərilən on sxemdən birinə müvafiq olaraq aparılır.

4.8 Malın sertifikatlaşdırılması sxemi onun tətbiqi şərtlərindən asılı olaraq UQQ ilə razılaşdırılmaqla sifarişçi tərəfindən seçilir:

- **sxem 1s** – seriya ilə istehsal olunan mallar üçün;
- **sxem 2s** – keyfiyyəti idarəetmə sistemi və/və ya qida subyekti olan fiziki və hüquqi şəxslər üçün qida təhlükəsizliyi idarəetmə sistemi üzrə sertifikatlaşdırılmış istehsalçının seriya ilə istehsal etdiyi mallar üçün;
- **sxem 3s** - partiya ilə istehsal olunan mallar üçün;
- **sxem 4s** - vahid mal (məmulat) üçün;
- **sxem 5s** - seriya ilə istehsal olunan mallar üçün - hazır malın sınağı zamanı müəyyən edilmiş tələblərə uyğunluğunu təsdiq etmək tamamilə mümkün olmadığı və ya çətin olduğu hallarda;
- **sxem 6s** - keyfiyyəti idarəetmə sistemi və/və ya qida subyekti olan fiziki və hüquqi şəxslər üçün qida təhlükəsizliyi idarəetmə sistemi üzrə sertifiklaşdırılmış istehsalçının seriya ilə istehsal olunan mallar üçün - hazır malın sınağı zamanı müəyyən edilmiş tələblərə uyğunluğunu təsdiq etmək tamamilə mümkün olmadığı və ya çətin olduğu halda;
- **sxem 7s** - seriyalı istehsal məqsədilə planlaşdırılan mallar, eyni zamanda əhəmiyyətli dərəcədə malın modifikasiyası nəzərdə tutulduğu halda;
- **sxem 8s** - keyfiyyət və (və ya) qida təhlükəsizliyi idarəetmə sistemləri üzrə sertifikatlaşdırılmış seriyalı istehsal məqsədilə planlaşdırılan mallar, eyni zamanda əhəmiyyətli dərəcədə malın modifikasiyası nəzərdə tutulduğu halda;
- **sxem 9s** - təqdim olunan xarici mənşəli uyğunluq sənədlərinin tanınması;
- **sxem 10s** - Sifarişçi idxalçı olduqda, Azərbaycan Respublikasına seriya ilə istehsal olunan mal idxal olduğu halda.

4.9 Malların sertifikatlaşdırılması müəyyən edilmiş müvafiq sertifikatlaşdırma sxemindən asılı olaraq aşağıdakı mərhələlər üzrə həyata keçirilir:

4.9.1 Sifarişin və ona əlavə edilmiş sənədlərin təhlil edilməsi;

4.9.2 Uyğunluğun qiymətləndirilməsi barədə ilkin qərarın qəbul edilməsi;

4.9.3 UQQ tərəfindən malın eyniləşdirilməsi və sınaq üçün nümunənin seçilməsi (müvafiq sertifikatlaşdırma sxemində nəzərdə tutulduğu halda);

4.9.4 Malların standartlaşdırma üzrə normativ sənədin tələblərinə uyğunluğunun qiymətləndirilməsi məqsədilə akkreditasiyadan keçmiş sınaq laboratoriyasında sınağının aparılması (müvafiq sertifikatlaşdırma sxemində nəzərdə tutulduğu halda);

4.9.5 Malın layihəsinin tədqiqinin aparılması - uyğunluğun qiymətləndirilməsi proseduru üzrə müvafiq sertifikatlaşdırma sxemində nəzərdə tutulduğu halda;

4.9.6 UQQ tərəfindən malın tipinin təsdiqinin aparılması-uyğunluğun qiymətləndirilməsi proseduru üzrə müəyyən edilmiş müvafiq sertifikatlaşdırma sxemində nəzərdə tutulduğu halda;

4.9.7 UQQ tərəfindən istehsalat vəziyyətinin qiymətləndirilməsi - uyğunluğun qiymətləndirilməsi proseduru üzrə müvafiq sertifikatlaşdırma sxemində nəzərdə tutulduğu halda;

4.9.8 Uyğunluğun qiymətləndirilməsi proseduruna uyğun olaraq təqdim edilmiş sənədlərin, o cümlədən müvafiq sxemə uyğun aparılmış laborator sınaq nəticələrinin uyğun olaraq uyğunluq sertifikatının verilməsi və ya verilməsindən imtina haqqında sertifikatlaşdırma üzrə qərarın qəbul edilməsi;

4.9.9 UQQ tərəfindən uyğunluq sertifikatının hazırlanması;

4.9.10 UQQ tərəfindən sertifikatlaşdırılmış malın dövrü yoxlamasının həyata keçirilməsi - uyğunluğun qiymətləndirilməsi proseduru üzrə müvafiq sertifikatlaşdırma sxemində nəzərdə tutulduğu halda sertifikatın qüvvədə olma müddəti bir ildən çox olduğu halda (ildə bir dəfə).

4.9.11 Uyğunluğu qiymətləndirən qurum malların sertifikatlaşdırılması üzrə nəticələri əldə etdikdən sonra malın sınaq müddətindən asılı olaraq 7 (yeddi) iş günündən gec olmayaraq sertifikatın verilməsi və ya sertifikatın verilməsindən imtina haqqında əsaslandırılmış qərar qəbul edir.

4.10 Sertifikatlaşdırma prosedurlarının icrası zamanı malların sınaqlarına, habelə ixrac edən dövlətlərin istehsalçılara məxsus obyektlərə baxışın keçirilməsinə sərf olunan müddət sertifikatın verilməsi ilə bağlı müddətə daxil edilmir.

4.11 Keyfiyyət və (və ya) qida təhlükəsizliyi idarəetmə sistemləri üzrə sertifiklaşdırılmış istehsalçının standartlaşdırma üzrə normativ sənədlərin tələblərinə uyğun seriya ilə mal istehsal etmək imkanlarının qiymətləndirilməsi 2s, 6s, 8s sxemlərinə müvafiq olaraq sifarişçi tərəfindən təqdim edilən Əlavə D-də göstərilən məlumatların təhlili vasitəsilə həyata keçirilir.

4.12 Uyğunluğun qiymətləndirilməsi üçün təqdim edilən və uyğunluğun qiymətləndirilməsi proseduru ilə əlaqəli sənədlərin, həmçinin sertifikatın surətləri UQQ-də 5 ildən az olmayan müddətdə saxlanmalıdır.

4.13 Uyğunluq sertifikatı Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 7 oktyabr tarixli 377 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Uyğunluq sertifikatının forması, uyğunluq nişanından istifadə və verilməsi Qaydaları"na [1] uyğun olaraq hazırlanır, akkreditasiya edilmiş uyğunluğu qiymətləndirən qurumun rəhbərinin (səlahiyyətli nümayəndəsinin) və uyğunluğu qiymətləndirən səlahiyyətli şəxsin imzası ilə təsdiqlənir.

4.14 Sertifikatlaşdırılan malın ölkə ərazisində sınağının aparılması mümkün olmadığı hallarda Azərbaycan Respublikası ilə beynəlxalq müqavilələri olmayan ölkələrin sertifikatlaşdırılan mala aid xarici mənşəli uyğunluq sənədlərinin tanınması sifarişçi tərəfindən təqdim edilən laboratoriyaların akkreditasiyası üzrə beynəlxalq təşkilatda (İLAC - International Laboratory Accreditation Cooperation) akkreditasiya olunmuş laboratoriyanın sınaq

protokollarının əslı və ya sənədi verən orqanın rəsmi saytından və ya rəsmi email ünvanından sorğu əsasında müəyyən edilir.

4.15 Malın sertifikatlaşdırılması həyata keçirildikdən sonra Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 7 oktyabr tarixli 377 nömrəli Qərarı [1] ilə təsdiq edilmiş "Uyğunluq sertifikatının forması, uyğunluq nişanından istifadə və verilməsi Qaydaları"na uyğun olaraq mala uyğunluq nişanı vurula bilər.

4.16 Sifarişçi ilə qarşılıqlı razılıq əsasında mala müvafiq UQQ-yə məxsus uyğunluq nişanı vurula bilər.

4.17 Uyğunluğun qiymətləndirilməsi zamanı fiziki və hüquqi şəxslər rəsmi nəşrlərin (texniki şərtlər istisna olmaqla) onlara məxsusluğunu (standartlaşdırma üzrə sənədlərin milli standartlaşdırma qurumundan alınmasını) təsdiq etməlidirlər. **(Dəyişiklik)**

4.18 Uyğunluğun qiymətləndirilməsi zamanı fiziki və hüquqi şəxslər rəsmi nəşrlərin (texniki şərtlər istisna olmaqla) onlara məxsusluğunu (standartlaşdırma üzrə sənədlərin milli standartlaşdırma qurumundan alınmasını) təsdiq etməlidirlər. **(Dəyişiklik)**

5 Malın sertifikatlaşdırılması üçün sifariş, ona əlavə edilən sənədlər və ilkin qərarın verilməsi

5.1 Malın sertifikatlaşdırılması üçün sifarişçi UQQ-yə bu standartın tərkib hissəsi olan Əlavə E-də göstərilən forma üzrə kağız və ya elektron formatda sifariş təqdim edir.

5.2 Sifarişçi aşağıdakı sənədləri sifarişə əlavə edir:

5.2.1 Seriya və partiya ilə istehsal olunan mallar üzrə:

5.2.1.1 sifarişçi hüquqi şəxs, xarici hüquqi şəxsin filialı və yaxud nümayəndəliyi olduqda, hüquqi şəxslərin dövlət reyestrindən çıxarışının surəti;

5.2.1.2 sifarişçi fiziki şəxs olduqda şəxsiyyət vəsiqəsinin surəti;

5.2.1.3 sifarişçini səlahiyyətli nümayəndə təmsil etdikdə onun səlahiyyətini təsdiq edən etibarnamənin əslı;

5.2.1.4 sifarişçinin vergi ödəyicisi kimi uçota alınması haqqında şəhadətnamənin surəti;

5.2.1.5 standartlaşdırma üzrə normativ sənədin rəsmi nüsxəsi;

5.2.1.6 mala dair konstruktor sənədləri (mal növünə və seçilmiş sxemə uyğun olaraq);

5.2.1.7 mala dair texnoloji sənədləri (mal növünə və seçilmiş sxemə uyğun olaraq);

5.2.1.8 mala dair istismar sənədləri (mal növünə və seçilmiş sxemə uyğun olaraq);

5.2.1.9 keyfiyyəti idarəetmə sistemində dair sertifikatın surəti - 2,6,8-ci sxemlər üzrə tələb olunur;

5.2.1.10 keyfiyyəti idarəetmə sistemində dair sertifikatı mövcud olan müəssisənin mali davamlı şəkildə buraxmaq qabiliyyətini təsdiqləyən məlumatı (Əlavə D üzrə tələb olunan məlumat) - 2,6,8-ci sxemlər üzrə tələb olunur;

5.2.1.11 akkreditasiyadan keçmiş sınaq laboratoriyalarında aparılmış sınaqların protokolları (mövcud olduqda);

5.2.1.12 materiallara, komplektləşdirici məmulatlara və ya məmulatların tərkib hissələrinə dair uyğunluq sertifikatları və ya sınaq protokolları (mövcud olduqda);

5.2.1.13 sertifikatlaşdırılan malın növünə uyğun olaraq uyğunluğun qiymətləndirilməsi zamanı Azərbaycan Respublikasının normativ hüquqi aktlarında və ya texniki rəqlamentlərdə nəzərdə tutulmuş digər sənədlər;

5.2.1.14 qida məhsulları sahəsində fəaliyyət göstərən subyektlərin qida təhlükəsizliyi qeydiyyatına alınması barədə dövlət reyestrindən çıxarışı.

5.2.2 İdxal olunan mal partiyası üzrə:

5.2.2.1 alqı-satqı müqaviləsi;

5.2.2.2 idxal olunan mallara dair hesab-faktura (invoys);

5.2.2.3 sifarişçini səlahiyyətli nümayəndə təmsil etdikdə onun səlahiyyətini təsdiq edən etibarnamənin əsli;

5.2.2.4 idxal olunan mala dair xarici mənşəli uğunluq sənədləri;

5.2.2.5 laboratoriyaların akkreditasiyası üzrə beynəlxalq təşkilata (İLAC- International Laboratory Accreditation Cooperation) üzv olan Akkreditasiya orqanları tərəfindən akkreditasiya olunmuş sınaq laboratoriyalarının sınaq nəticələri (mövcud olduqda);

5.2.2.6 malın istifadə təlimatı (Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulduqda);

5.2.2.7 sertifikatlaşdırılan malın növünə uyğun olaraq uyğunluğun qiymətləndirilməsi zamanı Azərbaycan Respublikasının normativ hüquqi aktlarında və texniki rəqlamentlərdə nəzərdə tutulmuş digər sənədlər;

5.2.2.8 qida məhsulları sahəsində fəaliyyət göstərən subyektlərin qida təhlükəsizliyi qeydiyyatına alınması barədə dövlət reyestrindən çıxarışı.

5.3 Sifarişə əlavə edilən sənədlərin surətləri sifarişçinin imzası və/və ya möhürü ilə təsdiq edilməlidir (möhür olmadıqda imza ilə təsdiq edilir).

5.4 Uyğunluğu qiymətləndirən qurum sifarişçi tərəfindən təqdim olunmuş ərizəni qəbul edir və həmin gün qeydiyyata alır. Uyğunluğu qiymətləndirən qurum sifarişçinin təqdim etdiyi ərizənin və ona əlavə olunmuş sənədlərin ən gec 3 iş günü ərzində bu standartın 5.2-5.3 bəndlərinin tələblərinə uyğunluğunu yoxlayır. Uyğunluğu qiymətləndirən qurum ərizədə və ona əlavə olunmuş sənədlərdə aradan qaldırılması mümkün olan və sertifikatın verilməsindən imtinaya səbəb olmayan çatışmazlıqlar aşkar etdikdə, ərizənin qeydiyyata alındığı tarixdən 3 (üç) iş günündən gec olmayaraq onların aradan qaldırılması barədə sifarişçiyə yazılı məlumat verir.

5.5 Sifarişçi həmin çatışmazlıqları məlumat aldığı vaxtdan ən gec 10 (on) iş günü müddətində aradan qaldırmalıdır. Bu zaman sertifikatın verilməsi ilə bağlı müddətin (bənd 4.9.11) axımı dayandırılır və dayandırılmış müddət sertifikatın verilməsi müddətinə daxil edilmir. Çatışmazlıqların aradan qaldırılması barədə sifarişçinin müraciətindən sonra müddətin axımı bərpa olunur.

5.6 Sifarişçi ərizədə və ona əlavə olunmuş sənədlərdə aşkar edilmiş çatışmazlıqları bu standartın 5.5-ci bəndində qeyd olunan müddətdə aradan qaldırmadıqda, ərizə baxılmamış saxlanılır və bu barədə 2 (iki) iş günü müddətində sifarişçiyə yazılı məlumat verilir.

5.7 Bu standartın 5.2-ci bəndində nəzərdə tutulmuş sənədlər sifarişçi tərəfindən təqdim olunduqda, sənədlərdə çatışmazlıqlar aşkar edilmədikdə və ya aşkar edilmiş çatışmazlıqlar standartın 5.5-ci bəndində qeyd olunan müddətdə aradan qaldırıldıqda, malın sertifikatlaşdırılması barədə ilkin qərar qəbul edilir. Malın sertifikatlaşdırılması barədə ilkin qərarada aşağıdakılar göstərilir:

- sifarişçi haqqında məlumat;
- sertifikatlaşdırma sxemi;
- malın eyniləşdirilməsinin aparılması haqqında qeyd;
- malın adı, növü, markası, tipi;
- standartlaşdırma üzrə normativ sənədin işarəsi və adı;

- müvafiq qanunvericiliyin tələbləri nəzərə alınmaqla sınaq laboratoriyasının (mərkəzinin) adı və əlaqə rekvizitləri (sertifikatlaşdırma sxemində nəzərdə tutulduqda);
- istehsalat vəziyyətinin təhlilini aparan UQQ-nin adı və əlaqə rekvizitləri (sertifikatlaşdırma sxemi ilə nəzərdə tutulduqda);
- mal layihəsini və ya mal tipini tədqiq edən icraçı haqqında müvafiq məlumatlar (sertifikatlaşdırma sxemi ilə nəzərdə tutulduqda);
- sertifikatlaşdırmanı həyata keçirəcək ekspert-auditorların adları.

5.8 Malın sertifikatlaşdırılması barədə ilkin qərar məsul icraçı(lar) və qurumun rəhbəri tərəfindən imzalanır və möhürlə təsdiqlənir.

5.9 Malın sertifikatlaşdırılması sifarişçi ilə UQQ arasında rəsmiləşdirilən müqavilə əsasında həyata keçirilir.

6 Malın eyniləşdirilməsi və sınaq üçün nümunələrin seçilməsi

6.1 Malın sertifikatlaşdırılması üçün sınaqlar nümunənin seçilmə metoduna dair müvafiq normativ sənədə əsasən seçilən mal və ya tip nümunəsi üzərində aparılır.

6.2 Mal tipinin–nümunəsi eyni tipli istehsal sxemi və texnoloji proses üzrə eyni tipli xammaldan hazırlanan, identik quruluşa malik və eyni təhlükəsizlik tələblərinə uyğun olan və sertifikatlaşdırılması nəzərdə tutulan eyni tipli mallar üzrə nomenklaturası çoxluq təşkil edən maldan seçilir. Nümunəsi seçilən mal tipləri eyni normativ sənədin tələblərinə uyğun olmalıdır.

6.3 Sınaq üçün mal nümunəsinin seçilib götürülməsi malın eyniləşdirilməsindən sonra həyata keçirilir.

6.4 Sınaq üçün mal nümunəsinin seçilib götürülməsi və eyniləşdirilməsinə dair müvafiq qaydada aktlar tərtib olunur.

6.5 Malın eyniləşdirmə aktının forması bu standartın Əlavə B-də, malın nümunə seçmə aktının forması isə Əlavə C-də göstərilmişdir.

6.6 Malın eyniləşdirmə aktında aşağıdakı məlumatlar əks olunmalıdır:

- sifarişin nömrəsi;
- sifarişçi haqqında məlumat (hüquqi şəxs olduqda tam adı, fiziki şəxs olduqda adı, soyadı, atasının adı);
- istehsalçı və ya təchizatçı tərəfindən səlahiyyət verilmiş şəxsin tam adı;
- istehsalçının ünvanı;
- malın adı, tipi, markası və modeli;
- istehsalçı ölkənin adı;
- malın partiya və ya seriya nömrəsi;
- malın istehsal tarixi;
- malın yararlılıq müddəti (son istifadə tarixi və saxlama müddəti);
- normativ sənədin işarəsi və adı;
- normativ sənədlərin tələblərinə uyğunluğunun təhlilinin nəticəsinə dair rəy (o cümlədən müvafiq mallar üzrə orqonoleptik göstəricilər);
- partiyanın miqdarı;
- qablaşdırmanın və taranın növü;
- ölçü vahidi;
- malı müşayiət edən sənədlərdə göstərilən digər məlumatlar;

- digər məlumatlar (olduqda).

6.7 Sınaq üçün nümunələrin seçilib götürülməsi, markalanması, plomblanması və nümunənin seçilib götürülməsinin sənədləşdirilməsi UQQ-nin nümayəndəsi və sifarişçi ilə razılaşdırmaqla sertifikatlaşdırmanı həyata keçirən UQQ-nin həvalə etdiyi digər UQQ və (və ya) akkreditasiya sahəsinə aid olan sınaq laboratoriyası tərəfindən aparıla bilər.

6.8 Nümunələrin seçilməsi sifarişçinin iştirakı ilə bu standartın 6.9-cu bəndinə uyğun olaraq nümunə seçmə aktı tərtib edilməklə həyata keçirilir.

6.9 Malın nümunə seçmə aktında aşağıdakı məlumatlar əks olunmalıdır:

- mal nümunəsini götürən UQQ haqqında məlumat;
- malın yerləşdiyi ünvan;
- sifarişçi haqqında məlumat (hüquqi şəxs olduqda tam adı, fiziki şəxs olduqda adı, soyadı, atasının adı);
- istehsalçı və ya təchizatçı tərəfindən səlahiyyət verilmiş şəxsin adı, soyadı, atasının adı;
- nümunə götürən UQQ-nin məsul nümayəndəsinin adı, soyadı, atasının adı;
- sertifikatlaşdırılması aparılan mala dair ümumi tələbləri müəyyənləşdirən normativ sənədin işarəsi və adı;
- mal nümunəsinin seçilib götürülməsinə dair normativ sənədin işarəsi və adı;
- malın adı, tipi, markası və modeli;
- ölçü vahidi;
- partiyanın miqdarı;
- seçilmiş nümunələrin sayı;
- malın orqanoleptik göstəricilərinə dair məlumat;
- malın eyniləşdirilməsi haqqında məlumat (malın eyniləşdirilməsi nümunə götürmə ilə eyni vaxtda aparıldığı halda);
- malın istehsal tarixi;
- malın yararlıq müddəti (son istifadə tarixi və saxlama müddəti);
- qablaşdırmanın və taranın növü;
- malın saxlanma şəraiti və yeri;
- digər məlumatlar (olduqda).

6.10 Mal nümunəsinin seçilib götürülməsi və eyniləşdirilməsi prosesində malın saxlanma şəraiti də yoxlanılır və bu barədə məlumat nümunə seçmə aktına daxil edilir.

6.11 Malın nəzarət nümunələri UQQ-nin nümayəndəsi tərəfindən müvafiq qaydada plomblanır və nümunə seçmə aktının bir nüsxəsi ilə birlikdə sifarişçiyə saxlanca verilir. Aktın ikinci nüsxəsi UQQ-də saxlanılır. Nəzarət nümunələrinin saxlama müddətini UQQ müəyyən edir və nümunə seçmə aktında göstərir.

6.12 Azərbaycan Respublikasının müvafiq qanunvericilik aktları ilə nəzərdə tutulduğu hallarda malların üzərində istehsal tarixi və yararlılıq müddəti göstərilmədikdə, belə maldan nümunə seçilmir və mal sertifikatlaşdırmaya qəbul edilmir.

6.13 Malın eyniləşdirilməsi prosesində uyğunsuzluq müəyyən edildikdə müqavilə şərtlərinə uyğun olaraq sertifikatlaşdırma üzrə işlər dayandırılır və həmin gün bu barədə sifarişçiyə kağız və ya elektron formada yazılı məlumat verilir. Sifarişçi həmin uyğunsuzluqları məlumat aldığı vaxtdan ən gec 10 (on) iş günü müddətində aradan qaldırılmalıdır. Bu zaman sertifikatın verilməsi ilə bağlı müddətin axımı dayandırılır və dayandırılmış müddət sertifikatın verilməsi müddətinə daxil edilmir. Uyğunsuzluqların aradan qaldırılması barədə sifarişçinin müraciətindən sonra müddətin axımı bərpə olunur.

6.14 Sifarişçi tərəfindən malın eyniləşdirilməsi ilə bağlı uyğunsuzluqların aradan qaldırılması mümkün olmadıqda, sertifikatlaşdırma üzrə işlərə xitam verilir və sifarişçiyə kağız və ya elektron formada yazılı məlumat verilir.

6.15 Mal nümunələrinin sınaq laboratoriyasına çatdırılması sifarişçi, tərəflər arasında rəsmiləşdirilmiş müqavilədə nəzərdə tutulmuş hallarda isə UQQ tərəfindən həyata keçirilir.

7 Malın sınaqlarının aparılması

7.1 Uyğunluğun qiymətləndirilməsi prosesində aparılan laborator sınaqlar müvafiq malın standartlaşdırma sahəsində normativ sənəddə göstərilən tələblərə uyğunluğunun müəyyən edilməsi məqsədilə həyata keçirilir.

7.2 Malın sınaqları “Uyğunluğun qiymətləndirilməsi sahəsində akkreditasiya haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq akkreditasiya olunmuş sınaq laboratoriyasında həyata keçirilir.

7.3 Sınaqların aparılması ilə bağlı xərclər sifarişçi tərəfindən ödənilir.

7.4 Sertifikatlaşdırılan malın laborator sınaqları sifarişçiyə və ya istehsalçıya məxsus olan akkreditasiya olunmuş sınaq laboratoriyasında aparıldıqda, həmin sınaq prosesində sertifikatlaşdırmanı həyata keçirən UQQ-nin ekspert-auditoru iştirak edir, sınaqların nəticələrinə dair protokolu imzası ilə təsdiqləyir və laborator sınaq nəticələrinin obyektivliyinə görə sınaq laboratoriyası ilə yanaşı UQQ də məsuliyyət daşıyır.

7.5 Qüvvədə olan müvafiq normativ hüquqi aktların tələblərinə əsasən məcburi sertifikatlaşdırılmalı və akkreditasiya olunmuş laboratoriyada sınağının aparılması məcburi olan hallar istisna olmaqla sertifikatlaşdırılması nəzərdə tutulan malın sınaqları üçün akkreditasiya olunmuş sınaq laboratoriyası olmadıqda malın sınaqları akkreditasiya olunmamış sınaq laboratoriyasında və ya inspeksiya orqanı tərəfindən həyata keçirilə bilər. Bu halda sınaqların aparılması üçün həmin sınaq laboratoriyası AZS ISO/IEC 17025, inspeksiya orqanı AZS ISO/IEC 17020 dövlət standartlarının tələblərinə cavab verməli və UQQ-nin təyin etdiyi, müvafiq təlim keçmiş mütəxəssis tərəfindən qiymətləndirilməlidir. Həmin sınaq prosesində sertifikatlaşdırmanı həyata keçirən UQQ-nin ekspert-auditoru iştirak edir, sınaqların nəticələrinə dair protokolu imzası ilə təsdiqləyir və laborator sınaq nəticələrinin obyektivliyinə görə sınaq laboratoriyası ilə yanaşı UQQ də məsuliyyət daşıyır.

7.6 Sertifikatlaşdırılan malın sınaqlarının aparılmasına akkreditasiya sahələrinə müvafiq olaraq bir neçə sınaq laboratoriyası cəlb edilə bilər.

7.7 Sertifikatlaşdırılan malın tərkibinə daxil olan komplektləşdirici hissələr, xammal və materiallar üçün akkreditasiya olunmuş sınaq laboratoriyasında aparılmış sınağın protokolları təqdim edildikdə və standartlaşdırma üzrə normativ sənədlərdə xüsusi tələb nəzərdə tutulmadıqda həmin hissələrin göstəricilərinin yoxlanılması üçün təkrar sınaq aparılmır.

7.8 Sifarişçi və istehsalçı sertifikatlaşdırılan malın hər hansı bir göstəricisi üçün akkreditasiya olunmuş sınaq laboratoriyasında aparılmış sınaq protokolunu təqdim etdikdə, həmçinin standartlaşdırma üzrə normativ sənədlərdə xüsusi tələb nəzərdə tutulmadıqda, həmin göstərici üzrə aşağıdakı şərtlər istisna olmaqla, təkrar sınaq aparılmır:

- sertifikatlaşdırma zamanı malın konstruksiyasında və tərkibində, standartlaşdırma sahəsində normativ sənəddə və digər normativ hüquqi aktda müəyyənləşdirilən tələblərə təsir edən dəyişikliklər olmadıqda;

- sertifikatlaşdırma zamanı mala dair tələbləri müəyyən edən sənədlərdə dəyişikliklər olmadıqda;

- standartlaşdırma sahəsində normativ sənəddə və digər müvafiq normativ hüquqi aktda müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olmadığı ilə bağlı UQQ-də hər hansı məlumat olmadıqda.

7.9 7.7 - 7.8 bəndlərində nəzərdə tutulan şərtlər bir il (1 il) müddətindən çox olmayan sınaq protokoluna şamil edilir.

7.10 Malın sertifikatlaşdırılması üçün aparılan laborator sınaqlarda müvafiq standartlaşdırma üzrə normativ sənəddə göstərilən sınaq üsullarından və ya metodikalarından istifadə edilir.

7.11 UQQ-nin özünə məxsus sınaq laboratoriyası olmadıqda malın sertifikatlaşdırılması üçün aparılan sınaqlar müvafiq müqavilə əsasında aidiyyəti qanunvericiliyin tələbləri nəzərə alınmaqla digər sınaq laboratoriyasında həyata keçirilir.

7.12 Malın sertifikatlaşdırılması üçün aparılan laborator sınaqlar üzrə müqaviləyə məxfilik və mübahisələrin həlli ilə bağlı müddəalar və şərtlər də daxil edilir.

7.13 Sertifikatlaşdırılma ilə bağlı sınaqların aparılması üçün bu standartın tələblərinə uyğun seçilmiş mal nümunəsi, nümunə seçmə aktı, həmin mala dair sifarişçi tərəfindən təqdim edilmiş normativ sənədin rəsmi nüsxəsinin surəti sınaq laboratoriyasına təqdim edilməlidir.

7.14 Laboratoriyanın sınaq protokolu aparılan sınağın nəticələrindən asılı olmayaraq UQQ-yə göndərilir.

7.15 Sınaqların nəticələri mənfəi olduqda, müqavilə şərtlərinə uyğun olaraq sertifikatlaşdırma üzrə işlər dayandırılır və bu barədə sifarişçiyə kağız və ya elektron formada yazılı məlumat verilir.

7.16 Sertifikatlaşdırma məqsədilə təqdim edilən mal nümunələri sınaq laboratoriyasında müvafiq malın saxlama müddətləri istisna olmaqla, ən azı bir ay müddətində saxlanılır. Aparılmış sınaqların nəticələri mübahisələndirildiyi halda isə sınaq laboratoriyasının qərarına uyğun olaraq mübahisə prosesi bitənədək saxlanıla bilər.

7.17 Sınaq keçirildikdən sonra dağıdılmamış, tamlığına və ümumi vəziyyətinə heç bir xələl gətirilməmiş mal nümunəsi sifarişçiyə geri qaytarılır. Mal nümunəsinin (lərinin) sifarişçiyə qaytarılması təhvil-təslim aktı ilə rəsmiləşdirilir.

7.18 Bu standartın 6.11-ci bəndinə uyğun olaraq, nəzarət nümunəsinin UQQ tərəfindən müəyyən edilmiş müddət ərzində saxlanmasına görə məsuliyyəti sifarişçi daşıyır.

7.19 Sifarişçi sınaqların nəticələrindən və malın sertifikatlaşdırılmasından imtina barədə UQQ-nin qərarından (hərəkətsizliyindən) inzibati qaydada və ya məhkəmə qaydasında şikayət edə bilər.

8 Malın layihəsinin tədqiqi

8.1 Malın layihəsinin tədqiqi seriya ilə istehsal olunacaq malın sertifikatlaşdırılması prosesində tətbiq edilir.

8.2 Malın layihəsinin tədqiqi sertifikatlaşdırma predmeti olan mal, onun istehsalı ilə bağlı aparılan hesabatların nəticələri, maketlərin, modellərin sınağı, malların təcrübə nümunələri haqqında təqdim edilən digər texniki sənədlərin təhlili vasitəsilə UQQ tərəfindən aparılır.

8.3 Texniki sənədlərdə əsas təhlükəsizlik tələbləri və layihə məlumatları, eskiz-sxemlər, istehsal üsulları, malın istifadəsi prinsipləri, istifadə olunan müvafiq normativ hüquqi aktların və normativ sənədlərin siyahısı, risklərin təhlili və qiymətləndirilməsi hesabatları, qəbul edilmiş texniki həllərin təsviri qiymətləndirilir.

8.4 Mal layihəsinin tədqiqi nəticələrinə əsasən rəsmiləşdirilən yekun rəy aşağıdakıları ehtiva edir:

- mal layihəsinin tədqiqini aparan UQQ haqqında məlumat;
- sifarişçi haqqında məlumat (tam adı və əlaqə rekvizitləri);
- malın adı, tipi, nümunəsi markası, modeli və onun eyniləşdirilməsini aparan şəxs haqqında məlumat;
- istehsalçının tam adı, yerləşdiyi yer, malın istehsalını həyata keçirilən ünvan;
- sertifikatlaşdırma aparılan mala dair tələbləri müəyyənləşdirən normativ hüquqi aktın adı və ya normativ sənədin işarəsi və adı;
- mala dair texniki tələbləri müəyyənləşdirən sənədlərin tələblərinin həmin mal üçün təqdim edilmiş texniki sənədlərdə göstərilən məlumatlarla və (və ya) faktiki göstəriciləri ilə tədqiqat və ya sınaq nəticəsində əldə edilmiş nəticələrin müqayisəli təhlili;
- malların təhlükəsiz istismarı üçün təqdim olunan sənədlərdə göstərilən xüsusiyyətlərlə həmin mala dair qüvvədə olan normativ hüquqi aktlarda və normativ sənədlərdə göstərilən tələblərə uyğunluğu haqqında məlumat;
- malın layihəsinin həmin mala dair qüvvədə olan normativ hüquqi aktlarda və normativ sənədlərdə göstərilən tələblərə uyğunluğu haqqında məlumat;
- nömrə və tarix.

8.5 Mal layihəsinin tədqiqinin nəticələrinə dair yekun rəy layihənin tədqiqini aparan UQQ-nin ekspert - auditoru tərəfindən imzalanır.

8.6 Mal layihəsinin tədqiqinin nəticələri müsbət olduqda sertifikatlaşdırma prosesi bu standartın 11 və 12 -ci bölmələri üzrə davam etdirilir.

8.7 Mal layihəsinin tədqiqinin nəticələri mənfi olduqda, müqavilə şərtlərinə uyğun olaraq sertifikatlaşdırma üzrə işlər dayandırılır və bu barədə sifarişçiyə kağız və ya elektron formada yazılı məlumat bildirilir.

8.8 Sifarişçi tərəfindən uyğunsuzluqların aradan qaldırılması mümkün olmadıqda, sertifikatlaşdırma üzrə işlərə xitam verilir və sifarişçiyə bu barədə kağız və ya elektron formada yazılı məlumat verilir.

9 Malın tipinin təsdiqi

9.1 Tipin təsdiqi sifarişçinin təqdim etdiyi sənədlərə müvafiq olaraq UQQ tərəfindən aşağıdakı üsullardan biri vasitəsilə həyata keçirilir:

- buraxılması planlaşdırılan malın məcmusunun bir nümunəsi qismində planlaşdırılmış istehsal üçün tipin təsdiqi;
- buraxılan mala dair normativ sənədlərin və təsdiqedic sənədlərin təhlili, tipin və ya malın kritik komponentlərinin təsdiqi.

9.2 Tipin təsdiqi zamanı aşağıdakı prosedurlar həyata keçirilir:

- malın tipinin təsdiqi müvafiq normativ sənədlərin tələblərinə uyğun hazırlanmasının qiymətləndirilməsi;
- müvafiq normativ sənədlərin tələblərinə uyğun və normativ sənədlərdən istifadə etmədən layihələndirilən nümunənin elementlərinin müəyyən edilməsi;
- istehsalçı tərəfindən buraxılan mala dair texniki rəqlamentlərin, normativ hüquqi aktların və normativ sənədlərin tətbiqinin düzgünlüyünün yoxlanılması üçün zəruri sınaqlar həyata keçirilir;
- istehsalçı tərəfindən texniki həllərin buraxılan mala dair texniki rəqlamentlərin, normativ hüquqi aktların və normativ sənədlərin müəyyən edilmiş texniki tələblərə (texniki normativ hüquqi aktlar tətbiq edilmədikdə) uyğunluğunun yoxlanılması üçün zəruri sınaqlar həyata keçirilir;

9.3 Texniki sənədlərdə əsas təhlükəsizlik tələbləri və layihə məlumatları, eskiz-sxemlər, istehsal üsulları, malın istifadəsi prinsipləri, istifadə olunan müvafiq normativ hüquqi aktların və normativ sənədlərin siyahısı, risklərin təhlili və qiymətləndirilməsi hesabatları, qəbul edilmiş texniki həllərin təsviri qiymətləndirilir.

9.4 Malın tipinin tədqiqi nəticələrinə əsasən rəsmiləşdirilən yekun rəy aşağıdakıları ehtiva edir:

- mal layihəsinin tədqiqini aparan UQQ haqqında məlumat;
- sifarişçi haqqında məlumat (tam adı və əlaqə rekvizitləri);
- malın adı, tipi, markası və modeli və onun eyniləşdirilməsini aparan şəxs haqqında məlumat;
- istehsalçının tam adı, yerləşdiyi yer, malın istehsalı həyata keçirilən ünvan;
- sertifikatlaşdırma aparılan mala dair tələbləri müəyyənləşdirən normativ hüquqi aktın adı və ya normativ sənədin işarəsi və adı;
- mala dair texniki tələbləri müəyyənləşdirən sənədlərin tələblərinin həmin mal üçün təqdim edilmiş texniki sənədlərdə göstərilən məlumatlarla və (və ya) faktiki göstəricilərlə tədqiqat və ya sınaq nəticəsində əldə edilmiş nəticələrin müqayisəli təhlili;
- malın təhlükəsiz istismarı üçün təqdim olunan sənədlərdə göstərilən xüsusiyyətlərlə həmin mala dair qüvvədə olan normativ hüquqi aktlarda və normativ sənədlərdə göstərilən tələblərə uyğunluğu haqqında məlumat;
- malın tipinin həmin mala dair qüvvədə olan normativ hüquqi aktlarda və normativ sənədlərdə göstərilən tələblərə uyğunluğu haqqında məlumat;
- nömrə və tarix.

9.5 Tipin təsdiqinin nəticələrinə dair yekun rəy tipin təsdiqini aparan UQQ-nin ekspert auditoru tərəfindən imzalanır.

9.6 Tipinin təsdiqinin nəticələri müsbət olduqda sertifikatlaşdırma prosesi bu standartın 11 və 12 -ci bölmələri davam etdirilir.

9.6 Tipin təsdiqinin nəticələri mənfə olduqda, müqavilə şərtlərinə uyğun olaraq sertifikatlaşdırma üzrə işlər dayandırılır və bu barədə sifarişçiyə kağız və ya elektron formada yazılı məlumat bildirilir.

9.7 Sifarişçi tərəfindən uyğunsuzluqların aradan qaldırılması mümkün olmadıqda, sertifikatlaşdırma üzrə işlərə xitam verilir və sifarişçiyə bu barədə kağız və ya elektron formada yazılı məlumat verilir.

10 İstehsalat vəziyyətinin qiymətləndirilməsi

10.1 İstehsalat vəziyyətinin qiymətləndirilməsi seriya ilə istehsal olunan malın 1s, 5s, 7s sertifikatlaşdırma sxemləri üzrə sertifikatlaşdırılması aparıldıqda həyata keçirilir.

10.2 İstehsalat vəziyyətinin qiymətləndirilməsi proseduru çərçivəsində malı davamlı şəkildə istehsal etmək imkanları qiymətləndirilir.

10.3 İstehsalat vəziyyətinin qiymətləndirilməsi üçün müvafiq sahə üzrə ekspertlər cəlb edilə bilər.

10.4 İstehsalat vəziyyətinin qiymətləndirilməsi aşağıdakılara əsasən aparılır:

- standartlaşdırma üzrə normativ sənədlər (rəsmi nəşrləri);
- istehsalatda iştirak edən personalın (heyətin) səriştəliliyi (ixtisas, müvafiq sahədə iş təcrübəsi, sertifikat və s.);
- istehlakçılarla qarşılıqlı əlaqə (istehlakçıların tələbləri, şikayətləri, rəy və təklifləri və s.);
- bu standartın 6-cı bəndinə uyğun olaraq malın eyniləşdirilməsi və izlənilməsi (xammalın girişindən hazır malın buraxılışına qədər olan texnoloji istehsalat prosesi);
- avadanlığın texniki xidməti və təmiri;
- müəssisə tərəfindən bəyan edilən istehsalat texnologiyasına riayət olunması;
- xammal, materiallar və satın alınan komplektləşdirici məmulatların giriş nəzarəti;
- istehsalata nəzarət sistemi və sınaqların aparılması;
- nəzarət, ölçmə və sınaq avadanlıqlarının idarə olunması;
- düzəldici fəaliyyətlər;
- malın saxlanması, qablaşdırılması, etiketlenməsi və konservasiyası.

10.5 İstehsalatın vəziyyətinin qiymətləndirilməsinin nəticələrinə dair qiymətləndirmə proseduru yekunlaşdıqdan sonra 5 iş günü müddətində istehsalatın vəziyyətinin qiymətləndirilməsi haqqında hesabat hazırlanır və qiymətləndirmə qrupu tərəfindən rəsmiləşdirilir.

10.6 İstehsalat vəziyyətinin qiymətləndirilməsi haqqında hesabat qiymətləndirmə üzrə əsaslandırılmış qərarın qəbul edilməsi üçün dəqiq, lokanik qeydlər əks olunmaqla aşağıdakı məlumatları ehtiva edir:

- istehsalatın vəziyyətinin qiymətləndirilməsini aparan UQQ haqqında məlumat;
- sifarişçi haqqında məlumat (adı və əlaqə rekvizitləri);
- malın istehsalçısı, istehsalat vəziyyətinin qiymətləndirilməsi aparılan sahələrin (obyektlərin) ünvanları haqqında məlumat;
- sertifikatlaşdırılan mal haqqında, o cümlədən onun eyniləşdirilməsini təsdiq edən sənəd haqqında məlumat (müvafiq təsdiqedicisi sənəd təqdim etməklə);
- istehsalat vəziyyətinin qiymətləndirilməsinin aparılma tarixi(ləri);
- istehsalat vəziyyətinin qiymətləndirilməsinin aparılması üçün əsas (sifariş, sertifikatlaşdırma sxemi və s.);
- sertifikatlaşdırılması aparılan mala dair müvafiq standartlaşdırma üzrə normativ sənədin işarəsi və adı;
- qiymətləndirmə qrupunun tərkibi haqqında məlumat (adı, soyadı, atasının adı və vəzifəsi);

- sertifikatlaşdırılan mala dair texniki tələblərin yerinə yetirilməsi üzrə qiymətləndirmənin nəticələrinə dair məlumat;
- istehsalat vəziyyətinin qiymətləndirilməsi prosesində müəyyən edilmiş müşahidələr və sübutlar haqqında məlumatlar (uyğunluqlar və uyğunsuzluqlar (təfərrüatlı şəkildə məlumatlar) və zəruri hallarda təsdiqedicilər faktlar);
- istehsalatın davamlı olaraq müəyyən edilmiş texniki tələblərə cavab verən malı istehsal etmək imkanları (və ya etməmək) üzrə yekun nəticələrə dair məlumatlar;
- hesabatın əlavələrinin siyahısı (mövcud olduqda);
- istehsalat vəziyyətinin qiymətləndirilməsi prosesində əldə edilən digər məlumatlar.

10.7 İstehsalat vəziyyətinin qiymətləndirilməsi haqqında hesabatda zəruri düzəldici tədbirlərin işlənilib hazırlanmasına dair məlumatlar (ehtiyac olduqda), həmçinin istehsalat vəziyyətinin qiymətləndirilməsi prosesində aşkar edilmiş uyğunsuzluqların aradan qaldırılması müddətləri və bu barədə sənədləşdirilmiş məlumatın UQQ-yə təqdim edilməsinin son tarixi, o cümlədən onların yaranma səbəbləri, UQQ tərəfindən düzəldici tədbirlərin səmərəliliyinin yoxlanılması metodu haqqında sənədləşdirilmiş məlumatlar göstərilir.

10.8 İstehsalat vəziyyətinin qiymətləndirilməsi prosesində aşkar edilmiş uyğunsuzluqların sayından, onların əhəmiyyətindən, habelə təqdim olunan sübutlara inam dərəcəsi və onların məlumatlılıq səviyyəsindən asılı olaraq, düzəldici tədbirlərin həyata keçirilməsinin yoxlanılması metodu müəyyən edilir.

10.9 İstehsalat vəziyyətinin qiymətləndirilməsi haqqında hesabat UQQ-nin qiymətləndirmə qrupu tərəfindən imzalanaraq təsdiqlənir.

10.10 İstehsalat vəziyyətinin qiymətləndirilməsi haqqında hesabat və hesabatla əlavə edilən sənədlər barədə Sifarişçiyə məlumat verilir və sifarişçi sənədlərlə tanış olduğunu (rəhbərin və ya onun nümayəndəsinin) imzası ilə təsdiq edir.

10.11 İstehsalat vəziyyətinin qiymətləndirilməsi haqqında hesabat iki nüsxədə tərtib edilir. Nüsxələrdən biri UQQ-də saxlanılır digəri isə sifarişçiyə təqdim edilir.

10.12 İstehsalat vəziyyətinin qiymətləndirilməsi üzrə nəticələri mənfi olduqda, müqavilə şərtlərinə uyğun olaraq sertifikatlaşdırma üzrə işlər dayandırılır, sifarişçi tərəfindən uyğunsuzluqların aradan qaldırılması mümkün olmadıqda isə sertifikatlaşdırma üzrə işlərə xitam verilir və hər iki halda sifarişçiyə bu barədə kağız və ya elektron formada yazılı məlumat verilir.

11 Sertifikatlaşdırma nəticələrinin təhlili və sertifikatlaşdırma üzrə qərarın qəbul edilməsi

11.1 Sertifikatlaşdırma prosesi zamanı uyğunsuzluqlar aşkar edildikdə, müqavilə şərtlərinə uyğun olaraq sertifikatlaşdırma üzrə işlər dayandırılır.

11.2 Sertifikatlaşdırma üzrə işlərin bərpası məqsədilə sifarişçi sertifikatlaşdırma işlərinin yerinə yetirilməsi üçün müqavilə çərçivəsində aşağıdakı fəaliyyətləri həyata keçirməlidir:

- aşkar edilmiş uyğunsuzluqların və onların səbəblərinin aradan qaldırılması üzrə düzəldici tədbirləri (bundan sonra-düzəldici tədbirlər) hazırlamalı və onları UQQ ilə razılaşdırmalıdır;
- düzəldici tədbirlər razılaşdırılmış müddət çərçivəsində həyata keçirilməlidir.

Düzəldici tədbirlərin həyata keçirilməsi üzrə məlumatlar və prosedurlar sənədləşdirilməlidir.

11.3 UQQ-nin qiymətləndirmə qrupu düzəldici tədbirlərin sənədləşdirilmiş faktlarla birlikdə təhlilini aparır. Sertifikatlaşdırma prosesi çərçivəsində təqdim edilən sənədlərdə nəzərdə tutulduğu halda UQQ düzəldici tədbirlərin həyata keçirilməsi vəziyyətini aidiyyəti müəssisədə yoxlaya bilər.

11.4 Sertifikatlaşdırma prosesində aşkar edilmiş uyğunsuzluqların 2 ay müddətindən gec olmayaraq aradan qaldırılması mümkün olmadıqda və düzəldici tədbirlərin həyata keçirilməsi barədə sifarişçi tərəfindən UQQ-yə məlumat verilmədikdə, sertifikatlaşdırma işlərinə xitam verilməsi haqqında qərar qəbul edilir və sifarişçiyə bu barədə kağız və ya elektron formada məlumat verilir.

11.5 Düzəldici tədbirlərin həyata keçirilməsi üzrə təhlilin nəticələri müsbət olduqda, UQQ sertifikatlaşdırma üzrə işlərin bərpası haqqında qərar qəbul edilir.

11.6 Qiymətləndirmə qrupu düzəldici tədbirlərin həyata keçirilməsi üzrə məlumatları sertifikatlaşdırma nəticələrinin təhlil heyətinə təhlil üçün təqdim edir. Təhlil aparıldıqdan sonra nəticələr qərar qəbuletmə heyətinə təqdim edilir.

11.7 UQQ-nin sertifikatlaşdırma üzrə qərar qəbuletmə heyəti təqdim edilən məlumatların təhlili əsasında uyğunluq sertifikatının verilməsi (verilməsindən imtina) haqqında qərar qəbul edir. Uyğunluq sertifikatının verilməsindən imtina barədə qərar qəbul edildikdə həmin qərarın bir nüsxəsi sifarişçiyə göndərilir.

11.8 Malın sertifikatlaşdırılması prosesində iştirak edən UQQ-nin qiymətləndirmə qrupuna daxil olan ekspertlər sertifikatlaşdırma üzrə təhlil və qərar qəbuletmə heyətinin işində iştirak etmirlər.

11.9 2s, 6s və 8s sertifikatlaşdırma sxemləri üzrə sertifikatlaşdırılan malın uyğunluq sertifikatının qüvvədə olma müddəti ərzində keyfiyyət idarəetmə sistemi və/və ya qida təhlükəsizliyi idarəetmə sisteminin sertifikatı qüvvədə olmalı, qüvvədə olma müddəti bitdiyi halda isə yenilənməlidir.

11.10 İstehsalçının bir və ya bir neçə ölkədə yerləşən müxtəlif müəssisələrində eyni vaxtda buraxılan seriya ilə istehsal olunan mal üçün uyğunluq sertifikatı aşağıdakı hallarda bütün mallara verilə bilər:

- sertifikatlaşdırılan malın ən geniş və mürəkkəb nomenklaturası üzrə böyük həcmdə istehsal edən bir və ya bir neçə müəssisəsində aparılan istehsalat vəziyyətinin qiymətləndirilməsinin nəticələri müsbət olduqda;
- sertifikatlaşdırma prosesində uyğunluğun qiymətləndirilməsi çərçivəsində malın sınaqlarının nəticələri müsbət olduqda;
- hər bir müəssisədə keyfiyyəti idarəetmə sistemi və/və ya qida təhlükəsizliyi idarəetmə sisteminin tətbiq edildikdə;
- müəssisələrdə istehsalat vəziyyətinin davamlı olaraq təhlilinin aparılması üzrə sifarişçi və UQQ tərəfindən razılaşdırılmış qrafik olduqda.

12 Uyğunluq sertifikatının verilməsi

12.1 Malın uyğunluq sertifikatının verilməsi Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 7 oktyabr tarixli 377 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Uyğunluq sertifikatının forması, uyğunluq nişanından istifadə və verilməsi qaydaları"nda [1] göstərilmiş qaydada verilir.

Uyğunluq sertifikatlarının yaradılması (o cümlədən qüvvəsinin dayandırılması, bərpası və ləğv edilməsi, yenidən rəsmiləşdirilməsi) vahid elektron portal (www.e-keyfiyyet.gov.az) vasitəsilə həyata keçirilir. **(Dəyişiklik)**

12.2 Malın uyğunluq sertifikatının qüvvədə olma müddəti Əlavə A-ya əsasən müəyyən edilir.

12.3 UQQ tərəfindən verilən uyğunluq sertifikatı haqqında aşağıdakı məlumatlar sifarişçi ilə razılaşdırmaqla UQQ-nin rəsmi internet saytında yerləşdirilir **(Dəyişiklik)**:

- sertifikat sahibinin adı və vergi ödəyicisinin eyniləşdirmə nömrəsi;
- sertifikatın qeydiyyat nömrəsi;
- sertifikatın qüvvədə olma müddəti;
- sertifikatlaşdırılan malın adı;
- sifarişçinin tam adı;
- normativ sənədin işarəsi və adı;
- tətbiq edilmiş sertifikatlaşdırma sxemi.

12.4 Hər ayın sonunda UQQ-lər tərəfindən verilən uyğunluq sertifikatı haqqında məlumatlar Azərbaycan Akkreditasiya Mərkəzinə təqdim edilir.

13 Sertifikatlaşdırılan malın dövri qiymətləndirilməsi

13.1 Uyğunluq sertifikatının qüvvədə olduğu müddət ərzində və malın sertifikatlaşdırılması sxemində nəzərdə tutulduğu halda UQQ müqavilə şərtlərinə uyğun olaraq sertifikatlaşdırılmış malın uyğunluq sertifikatında göstərilən müvafiq standartlaşdırma üzrə normativ sənədlərin tələblərinə uyğunluğunun saxlanması məqsədilə dövri qiymətləndirilməsini həyata keçirir.

13.2 Sertifikatlaşdırılan malların dövri qiymətləndirilməsi müqavilə şərtlərinə uyğun olaraq planlı və plandan kənar şəkildə aparıla bilər.

13.3 Sertifikatlaşdırılan malların plandan kənar dövri qiymətləndirilməsi həmin mala dair şikayətlər olduğu halda həyata keçirilir.

13.4 Sertifikatlaşdırılmış malın planlı dövri qiymətləndirilməsi uyğunluq sertifikatının qüvvədə olduğu müddət ərzində müvafiq sertifikatlaşdırma sxeminə uyğun olaraq ildə ən azı bir dəfə, uyğunluq sertifikatı verildiyi tarixdən etibarən 15 aydan gec olmayaraq aparılır.

13.5 Dövri qiymətləndirmə bu standartın müvafiq bəndlərinin tələblərinə və sertifikatlaşdırma sxemində nəzərdə tutulan prosedurlar tam şəkildə yerinə yetirməklə həyata keçirilir.

13.6 Sifarişçinin təşəbbüsü ilə uyğunluğun planlı dövri qiymətləndirilməsi vaxtından əvvəl aparıla bilər.

13.7 Sertifikatlaşdırılan malın planlı dövri qiymətləndirilməsi UQQ tərəfindən hazırlanmış proqram əsasında həyata keçirilir. Proqrama aşağıdakılar daxil edilir:

- sertifikatı almış müəssisə haqqında məlumat;
- mal istehsalçısı haqqında məlumat;
- sertifikatlaşdırılan mal, o cümlədən onun eyniləşdirilməsi haqqında məlumat;
- dövrü qiymətləndirilmənin aparıldığı yer və tarix;
- dövrü qiymətləndirmənin həcmi;
- qiymətləndirmə qrupunun tərkibi;
- qiymətləndirmə qrupunun üzvləri arasında vəzifə bölgüsünün aparılması.

13.8 Sertifikatlaşdırılan mallar üçün sınaqlar aşağıdakı hallarda məcburi qaydada aparılır:

- sertifikatlaşdırılan mallara dair texniki tələblərin dəyişdirilməsi (yenisinin tətbiqi) - sertifikatlaşdırma zamanı təsdiq edilmiş göstəricilər dəyişdirilmiş (yeni) texniki tələblərə uyğun gəlmədikdə və ya sertifikatlaşdırılmış malların dəyişdirilmiş (yeni) texniki tələblərə uyğunluğu təsdiq edilmədikdə;
- sertifikatlaşdırılan malların konstruksiyasında (tərkibində), tamlığında sertifikatlaşdırma zamanı təsdiq edilmiş göstəricilərin dəyişməsinə səbəb olan dəyişikliklər olduqda;
- müəssisədə və (və ya) sertifikatlaşdırılan mallarla bir başa əlaqəsi olan və onun texniki tələblərin uyğunsuzluğuna gətirib çıxara bilən malın hazırlanması, layihələndirməsi, istehsalı, tikinti, montaj, istismar, saxlanma, daşınma, satış, utilizasiya proseslərində dəyişikliklər olduqda.

13.9 Sertifikatlaşdırılan malların dövrü qiymətləndirilməsinin aparılması proseduruna aşağıdakılar daxildir:

- qiymətləndirmə qrupunun formalaşdırılması;
- işlərin 13.4-cü bəndinə uyğun aparılması;
- sertifikatlaşdırılan malın dövrü qiymətləndirilməsi üzrə hesabatın tərtibi;
- sertifikatlaşdırılan malın dövrü qiymətləndirilməsi nəticələrinin təhlili.

13.10 Malların eyniləşdirilməsi və sınaq üçün nümunələrin seçilib götürülməsi üzrə işlər bu standartın 6-cı bölməsi üzrə həyata keçirilir.

Sertifikatlaşdırması aparılan normativ sənədlərdə tələblər dəyişildikdə, dövrü qiymətləndirmə zamanı dəyişikliklər nəzərə alınmaqla mal nümunəsinin sınağı aparılır.

Sertifikatlaşdırılan malın dövrü qiymətləndirilməsi zamanı istehsalat vəziyyətinin qiymətləndirilməsi bu standartın 10-cu bəndinə uyğun olaraq seçmə üsulu ilə həyata keçirilir.

Sertifikatlaşdırılmış keyfiyyəti idarəetmə sisteminin (qida təhlükəsizliyi idarəetmə sistemi) dövrü qiymətləndirilməsinin nəticələrinin təhlili sertifikatlaşdırılmış keyfiyyət idarəetmə sisteminin (qida təhlükəsizliyi idarəetmə sistemi) son dövrü qiymətləndirilməsinin nəticələrinə dair hesabatın təhlilini və sertifikat sahibi tərəfindən Əlavə D üzrə təqdim edilən yenilənmiş məlumatları nəzərdə tutur.

13.11. Dövrü qiymətləndirmənin nəticələri qiymətləndirmə başa çatdıqdan sonra 5 iş günü müddətində qiymətləndirmə qrupu tərəfindən sertifikatlaşdırılmış malların dövrü qiymətləndirilməsi haqqında hesabatla sənədləşdirilir, burada:

- sertifikatlaşdırılan malların dövrü qiymətləndirilməsini həyata keçirən sertifikatlaşdırma qurumu haqqında məlumat;
- mal istehsalçısı haqqında məlumat;
- sertifikatlaşdırılan mallar, o cümlədən onun eyniləşdirilməsi haqqında məlumat;
- dövrü qiymətləndirmənin tarixi və yeri;
- dövrü qiymətləndirmə üçün əsas;
- qiymətləndirmə qrupunun tərkibi;
- dövrü qiymətləndirmə proqramı haqqında məlumat;
- müşahidələr və qiymətləndirmə sübutları (zərurət olduqda təsdiqedicilərlə faktlarla uyğunluğun qısa şərh və uyğunsuzluğun ətraflı təsviri);
- təsdiqedicilərə və materiallara istinadlar;

- sertifikat sahibinin sertifikatlaşdırılan mallar üçün müəyyən edilmiş texniki tələblərə əməl etmək imkanlarına (qabiliyyətinə) dair nəticələri özündə əks etdirən yekun rəy;
- hesabatda daxil edilən əlavələrin siyahısı (mövcud olduqda);
- dövrü qiymətləndirmə zamanı əldə edilən digər məlumatlar.

13.12 Sertifikatlaşdırılmış malların dövrü qiymətləndirilməsi haqqında hesabatda düzəldici tədbirlərin işlənilib hazırlanması və həyata keçirilməsi zərurəti, habelə sertifikatlaşdırma qurumunun düzəldici tədbirlərinin effektivliyinin yoxlama üsulları göstərilir.

Düzəldici tədbirlərin həyata keçirilməsinin yoxlanılması üsulu müəyyən edilmiş uyğunsuzluqların sayından, onların əhəmiyyətindən, habelə təqdim olunan sübutlara inam dərəcəsi və onların məlumatlılığından asılıdır.

13.13 Sertifikatlaşdırılmış malların dövrü qiymətləndirilməsi haqqında hesabat sertifikatlaşdırma qurumunun qiymətləndirmə qrupu tərəfindən imzalanır.

Sertifikatlaşdırılmış malların dövrü qiymətləndirilməsi haqqında hesabatda sertifikat sahibinin (rəhbərinin və ya rəhbərin nümayəndəsinin) hesabatda göstərilən materiallarla tanış olması barədə məlumat olmalıdır.

13.14 Sertifikatlaşdırılmış malların dövrü qiymətləndirilməsi haqqında akt iki nüsxədə tərtib edilir və biri sertifikatlaşdırma qurumunda qalır, digəri isə sertifikat sahibinə təqdim edilir.

13.15 Dövrü qiymətləndirmə zamanı malın standartlaşdırma üzrə normativ sənədlərin tələblərinə uyğun olmadığı müəyyən edildiyi halda, uyğunluq sertifikatının qüvvəsinin dayandırılması barədə qərar qəbul edilir və bazara buraxılmış malların dərhal geri qaytarılması şərti ilə 1 (bir) ay müddətində akkreditasiya olunmuş uyğunluğu qiymətləndirən qurumlar tərəfindən aşkar edilmiş nöqsanların aradan qaldırılması təsərrüfat subyektlərindən tələb olunmalıdır. Qeyd olunan tələblərə riayət olunmadığı halda akkreditasiya olunmuş uyğunluğu qiymətləndirən qurumlar tərəfindən uyğunluq sertifikatının ləğvi barədə qərar qəbul edilir.

13.16 Müqavilə üzrə dövrü qiymətləndirmənin aparılması üzrə işlərin bərpası üçün sertifikat sahibi:

- aşkar edilmiş uyğunsuzluqları, onların səbəblərinin aradan qaldırılması üçün düzəldici tədbirlər hazırlayır və onları sertifikatlaşdırma qurumu ilə razılaşdırır;
- razılaşdırılmış müddətdə düzəldici tədbirlərin həyata keçirilməsini təmin edir və bu barədə sertifikatlaşdırma qurumuna məlumat verir.

Düzəldici tədbirlərin həyata keçirilməsi haqqında məlumatlar sənədləşdirilir.

13.17 Sertifikatlaşdırma qurumunun qiymətləndirmə qrupu sənədləşdirilmiş sübutlar ilə düzəldici tədbirlərin həyata keçirilməsini təhlil edir. Sertifikatlaşdırma qurumu dövrü qiymətləndirmə hesabatında göstəriləndiyi halda, təşkilatda düzəldici tədbirlərin həyata keçirilməsini yoxlaya bilər.

13.18 Düzəldici tədbirlərin həyata keçirilməsinin təhlil nəticələri müsbət olduqda sertifikatlaşdırma qurumu dövrü qiymətləndirmənin aparılması üzrə işin bərpası haqqında qərar qəbul edir.

13.19 Qiymətləndirmə qrupu düzəldici tədbirlərin həyata keçirilməsinin təhlilinin müsbət nəticələrini təqdim etdiyi tarixdən 5 iş günündən gec olmayaraq sertifikatlaşdırma qurumunun təhlil və qərar qəbul etmə heyəti aşağıdakı məlumatları təhlil edir:

- dövrü qiymətləndirmə hesabatını;
- düzəldici tədbirlərin həyata keçirilməsi haqqında məlumatı.

13.20 Sertifikatlaşdırma qurumunun qərar qəbul etmə heyəti təqdim edilmiş məlumatlar əsasında sertifikatlaşdırılan mallar üçün standartlaşdırma üzrə normativ sənədlərin tələblərinə uyğunluğu (uyğunsuzluğu) haqqında qərar qəbul edir.

13.21 Qərar iki nüsxədə tərtib olunmaqla, bir nüsxəsi sifarişçiyə göndərilir.

14 Xarici mənşəli uyğunluq sənədlərinin tanınması

14.1 Xarici mənşəli uyğunluq sənədlərinin tanınması Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrə, sazişlərə, razılaşmalara (bundan sonra-beynəlxalq müqavilələr) uyğun olaraq həyata keçirilir.

14.2 Xarici mənşəli uyğunluq sənədlərinin tanınması üçün sifarişçi sifarişlə birlikdə bu standartın 5.2.2-ci bəndində göstərilən sənədləri UQQ-yə təqdim etməlidir.

14.3 Təqdim edilən xarici mənşəli uyğunluq sənədləri əsasında malın uyğunluğun qiymətləndirilməsi 9s sxemi üzrə həyata keçirilir.

14.4 Azərbaycan Respublikası ilə ikitərəfli razılaşması olmayan ölkələrin xarici mənşəli uyğunluq sənədlərinin tanınması bu standartın 7-ci bölməsinə əsasən müvafiq sertifikatlaşdırma sxeminə uyğun sertifikatlaşdırma prosesinin aparılması yolu ilə həyata keçirilir. Malın müvafiq normativ sənədin göstəriciləri üzrə sınağının aparılması mümkün olmadığı halda, sınaqlar mal qurupuna aid ümumi təhlükəsizlik tələblərini müəyyən edən normativ sənədlərin tələblərinə əsasən aparıla bilər.

14.5 Xarici mənşəli uyğunluq sənədlərinin tanınması üçün sifarişçi tərəfindən UQQ-yə xarici mənşəli uyğunluq sənədlərinin əsl və ya təsdiq edilmiş surəti təqdim edilir. UQQ sifarişçi tərəfindən təqdim edilən sənədlərin həqiqiliyini və beynəlxalq müqavilələrin tələblərinə uyğunluğunu yoxlayır.

UQQ sənədlərin həqiqiliyini sənədi verən orqanın rəsmi saytından və ya rəsmi email ünvanından sorğu əsasında müəyyən edir.

14.6 Zərurət yarandığı hallarda, UQQ aşağıdakı əlavə məlumatları tələb edə bilər:

- xarici mənşəli uyğunluq sertifikatlarında göstərilən standartlaşdırma üzrə normativ sənədlərin surətlərini;
- xarici mənşəli uyğunluq sertifikatlarının verilməsi üçün əsas olan digər sənədlər.

14.7 Zərurət olduqda xarici mənşəli uyğunluq sənədlərinin tanınmasının mümkünlüyü, ölkədə qüvvədə olan müvafiq normativ sənədlərin tələbləri xarici mənşəli uyğunluq sənədlərində göstərilən normativ sənədlərin tələbləri ilə eynilik təşkil etmədikdə və ya ayrı-ayrı göstəricilər (xüsusiyyətlər) üzrə texniki tələblər nəzərə alınmadıqda, həmin malın bu standartın tələblərinə uyğun sertifikatlaşdırılması prosedurlarının aparılması barədə UQQ qərar qəbul edilə bilər.

14.8 UQQ sertifikatlaşdırmanın aparılması üçün qəbul edilmiş qərar barədə sifarişçini məlumatlandırır.

14.9 Hər hansı digər ölkədə (üçüncü ölkədə) istehsal edilmiş mallara dair xarici mənşəli uyğunluq sertifikatlarının qarşılıqlı tanınması barədə Azərbaycan Respublikası ilə müqaviləsi olan ölkələrin xarici mənşəli uyğunluq sertifikatları tanınmır.

14.10 Xarici mənşəli uyğunluq sənədlərinin tanınması zamanı tanınmanı aparan qurum məhsulun əlavə sınaqlarının aparılması və ya istehsalatın sabitliyinin yoxlanılması barədə qərar qəbul edə bilər.

15 Uyğunluq sertifikatına dəyişikliklərin və (və ya) əlavələrin edilməsi, sertifikatın qüvvədə olma müddətinin dayandırılması, ləğvi və sertifikatın dublikatının verilməsi

15.1 Verilmiş uyğunluq sertifikatına əlavə və (və ya) dəyişikliklərin edilməsi zərurəti yarandıqda, uyğunluq sertifikatının sahibi (sifarişçi) uyğunluq sertifikatını vermiş sertifikatlaşdırma qurumuna sifarişlə müraciət edir. Sifarişlə birlikdə, sertifikatlaşdırma qurumuna uyğunluq sertifikatının əsli, əlavə və (və ya) dəyişikliklərin edilməsinə əsas olan sənədlər təqdim olunur.

15.2 Dəyişikliklərin edilməsi zərurəti aşağıdakı hallarda yarana bilər:

- sifarişçinin hüquqi statusu və ya mülkiyyət hüququ dəyişdikdə;
- istehsalçının hüquqi ünvanı və ya yerləşdiyi ünvanı dəyişdikdə;
- malın konstruksiyasına (tərkibinə) və ya onun istehsal texnologiyasına dəyişikliklər edildikdə.

15.3 Sertifikatlaşdırma qurumu sifərişi və ona əlavə edilən sənədləri təhlil edir və müvafiq qərar qəbul etməklə, sifərişini bu barədə məlumatlandırır. Əgər edilən dəyişikliklər malın sertifikatlaşdırma zamanı təsdiq edilmiş tələblərə uyğunluğuna təsir etmirsə, sertifikatlaşdırma qurumu sifərişi qəbul etdikdən sonra 10 iş günü müddətində qüvvədə olan uyğunluq sertifikatına nəzərdə tutulan dəyişiklikləri və (və ya) əlavələri edir. Digər halda yeni sınaqların və (və ya) malın istehsalının vəziyyətinin qiymətləndirilməsi və (və ya) mal layihəsi üzərində əlavə tədqiqatlar, yaxud malın tipinin təsdiqinin aparılmasının zəruriliyi barədə qərar qəbul edilir.

15.4 Uyğunluq sertifikatına dəyişikliklər və (və ya) əlavələr qeydiyyat nömrəsi saxlanılmaqla yeni blankda nəşr edilir. “Əlavə məlumat” sütununda əlavə və (və ya) dəyişikliklərin xarakteri, əlavə və (və ya) dəyişikliklərin edilməsi üçün əsaslar və tarix, o cümlədən “əvəzinə verilib” məlumatı və əvvəlki uyğunluq sertifikatının verilmə tarixi göstərilir. Bu halda sertifikatın qüvvədə olma müddətinin qalan dövrü davam etdirilir. Əvvəlki verilmiş uyğunluq sertifikatı sertifikatlaşdırma qurumuna təhvil verilir.

Uyğunluq sertifikatına edilən əlavə və (və ya) dəyişikliklər sertifikatlaşdırma qurumunun rəhbərinin imzası və möhürü ilə təsdiq edilməlidir.

15.5 Sertifikatın qüvvəsi aşağıdakı hallarda dayandırılır:

15.5.1 sertifikat sahibi tərəfindən uyğunluğun qiymətləndirilməsini aparmış quruma ərizə təqdim edildikdə;

15.5.2 “Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada aparılan yoxlamalar zamanı malda, onunla əlaqəli proseslərdə və istehsal metodlarında aradan qaldırıla biləcək çatışmazlıqlar aşkar edildikdə;

15.5.3 məhkəmənin müvafiq qərarı olduqda;

15.5.4 qanunda nəzərdə tutulan digər hallarda.

15.6 Sertifikat aşağıdakı hallarda ləğv edilir:

15.6.1 sertifikat sahibi tərəfindən uyğunluğun qiymətləndirilməsini aparmış quruma sertifikatın ləğvi barədə ərizə təqdim edildikdə;

15.6.2 "Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada aparılan yoxlamalar zamanı malın, onunla əlaqəli proseslərin və istehsal metodlarının insanların həyat və ya sağlamlığına, ətraf mühitə, əmlaka və dövlətin maraqlarına təhlükə törətdiyi müəyyən edildikdə;

15.6.3. sertifikat verilməsi üçün təqdim edilmiş ərizədə və ona əlavə olunmuş sənədlərdə sonradan təhrif edilmə aşkar olunduqda;

15.6.4. məhkəmənin müvafiq qərarı olduqda;

15.6.5. qanunda nəzərdə tutulan digər hallarda.

15.7 Uyğunluq sertifikatının əsli sifarişçi tərəfindən itirildikdə, korlandıqda və yararsız hala düşdükdə, sifarişçi uyğunluq sertifikatını vermiş quruma uyğunluq sertifikatının dublikatının verilməsi üçün sifariş təqdim edir.

15.8 Seriya şəklində istehsal edilmiş mala verilmiş uyğunluq sertifikatının dublikatının verilməsinə dair sifariş və uyğunluq sertifikatının qüvvədə olduğu dövr ərzində malın keyfiyyəti və təhlükəsizliyinə dair sertifikatlaşdırma qurumuna daxil olan məlumata baxır və sifarişin daxil olduğu gündən etibarən 7 gündən gec olmayaraq dublikatın verilməsi və ya sifarişçiyə yazılı məlumat verməklə sertifikatlaşdırılmış mal üzərində plandankənar dövrü qiymətləndirilməsinin aparılması barədə qərar qəbul edir. Dövrü qiymətləndirmənin nəticələri müsbət olduqda sertifikatlaşdırma qurumu uyğunluq sertifikatının verilməsi barədə qərar qəbul edir.

15.9 Plandankənar dövrü qiymətləndirmənin nəticələri mənfi olduqda, sertifikatlaşdırma qurumu uyğunluq sertifikatının ləğv edilməsi barədə qərar qəbul etməklə sifarişçiyə bu barədə yazılı məlumat verir və plandankənar dövrü yoxlanmanın nəticələrinə dair aktın surətini ona göndərir.

15.10 Uyğunluq sertifikatının dublikatı onun əslinin qeydə alındığı nömrə ilə qeydə alınır. Bu halda uyğunluq sertifikatı blankının yuxarı sağ küncünə üzərində tarix göstərilən "ƏSLİ İLƏ DÜZDÜR" sözü həkk edilmiş ştampt vurulur.

15.11 Uyğunluq sertifikatının dublikatının verilməsi barədə məlumatların qeydiyyatı aparılır.

15.12 Malın standartlaşdırma üzrə normativ sənədlərin tələblərinə uyğun olmadığı müəyyən edildiyi halda, uyğunluq sertifikatının qüvvəsinin dayandırılması barədə qərar qəbul edilir və 1 (bir) ay müddətində akkreditasiya olunmuş uyğunluğu qiymətləndirən qurumlar tərəfindən aşkar edilmiş nöqsanların aradan qaldırılması sifarişçidən tələb olunur. Qeyd olunan tələblərə riayət olunmadığı halda akkreditasiya olunmuş uyğunluğu qiymətləndirən qurumlar tərəfindən uyğunluq sertifikatının ləğvi barədə qərar qəbul edilir.

15.13 Sertifikatlaşdırma qurumu tərəfindən əvvəllər verilmiş uyğunluq sertifikatları qüvvədə olduğu müddət ərzində etibarlı sayılır.

16 Uyğunluğun qiymətləndirilməsi prosesində iştirak edən ekspert-auditorlara dair tələblər

16.1 Uyğunluğun qiymətləndirilməsi prosedurları uyğunluğu qiymətləndirən qurumun ekspert-auditorları tərəfindən həyata keçirilir.

16.2 Ekspert-auditorlar öz funksiyalarını yerinə yetirmək üçün səriştəli olmalı, o cümlədən lazımi texniki mülahizələr ifadə edə bilməli, fəaliyyət istiqamətlərini müəyyən etməli və onları həyata keçirməlidir.

16.3 Uyğunluğu qiymətləndirən qurum sertifikatlaşdırma prosesinə cəlb edilən işçilərin səlahiyyətlərinin inzibati idarəetmə üsulunu yaratmalı, tətbiq və təsdiq etməlidir. Bu prosedura aşağıdakılar üçün nəzərdə tutulub:

- a) sertifikatlaşdırma sxemlərinin tələbləri nəzərə alınmaqla uyğunluğun qiymətləndirilməsi prosesində hər bir vəzifə üçün kadr səriştəsi meyarlarını müəyyən etmək;
- b) uyğunluğun qiymətləndirilməsi prosesləri, tələbləri, metodologiyası, tədbirləri və sertifikatlaşdırma sxeminin digər tələbləri üçün təlim ehtiyaclarını müəyyənləşdirmək və zərurət olduqda təlim proqramlarını təklif etmək;
- c) işçi heyətinin fəaliyyətinə davamlı nəzarəti həyata keçirmək.

16.4 Uyğunluğu qiymətləndirən qurum sertifikatlaşdırma prosesində iştirak edən personal ilə əlaqəli aşağıdakı məlumatları əldə etməlidir:

- a) adı, soyadı və ünvanı;
- b) işəgötürən və tutduğu vəzifə;
- c) ixtisas təhsili və peşə statusu;
- d) təcrübə və təlim;
- e) biliyin qiymətləndirilməsi;
- g) hər bir qeydin ən son yenilənmə tarixi.

16.5 Uyğunluğun qiymətləndirilməsini həyata keçirən ekspert-auditorlar AZS ISO 19011 üzrə aşağıda göstərilən ümumi tələblərə cavab verməlidir:

- Müstəqil olmaq;
- Müvafiq təhsil və xüsusi biliklər;
- İş təcrübəsi;
- Şəxsi keyfiyyətlər;
- Biliklərin yenilənməsi.

16.5.1 Müstəqil olmaq

Uyğunluğun qiymətləndirilməsi üzrə ekspert-auditorlar sertifikatlaşdırma işləri, o cümlədən dövrü qiymətləndirmə zamanı verdikləri qərarlara təsir edən və ya bu cür təsir təəssüratı yaradan hər hansı kommərsiya, maliyyə və ya inzibati təsirdən müstəqil olmalıdır.

Uyğunluğun qiymətləndirilməsi üzrə ekspert-auditorlar sertifikatlaşdırma işləri, o cümlədən dövrü qiymətləndirmə zamanı əldə edilmiş məlumatların dövlət, kommərsiya və qanunvericiliklə qorunan digər sirrləri təşkil edən məlumatların, habelə qanunvericiliyə uyğun olaraq əldə edilməsi məhdudlaşdırılan digər məlumatların məxfiliyini təmin etməlidir.

Uyğunluğun qiymətləndirilməsi üzrə ekspert-auditorlar sertifikatlaşdırma işləri, o cümlədən dövrü qiymətləndirmə zamanı sifarişçilərə məsləhət xidməti göstərə bilməz.

16.5.2 Müvafiq təhsil və xüsusi biliklər

Uyğunluğun qiymətləndirilməsi üzrə ekspert-auditorlar müvafiq sahə üzrə ali ixtisas təhsilinə malik olmalı (dövlət tərəfindən təsdiq edilmiş diplomla) və malların, xidmətlərin, proseslərin sertifikatlaşdırılması sahəsində iş təcrübəsinə malik olmalıdır. Qanunvericiliyin tələbləri, uyğunluğun qiymətləndirilməsinin hüquqi və iqtisadi əsaslandırılmasını, sertifikatlaşdırmanın aparılma qaydasını, uyğunluğun qiymətləndirilməsi qurumuna dair tələbləri, müvafiq standartlaşdırma üzrə normativ sənədlərin tələblərini, auditin planlaşdırılması qaydalarını, audit nəticələrinin rəsmləşdirilməsi qaydaları və digər vacib biliklərə malik olmalıdır.

16.5.3 İş təcrübəsi

Uyğunluğun qiymətləndirilməsi üzrə ekspert-auditorlar bu standartın 16.8-ci bəndi üzrə iş təcrübəsinə malik olmalıdır.

16.5.4 Şəxsi keyfiyyətlər

Uyğunluğun qiymətləndirilməsi üzrə ekspert-auditorlar özünə inamlı olmalı, geniş dünyagörüşünə, məntiqi təfəkkürə, möhkəm iradəyə və real qiymətləndirmək bacarığına malik olmalı, mürəkkəb prosesləri əsas perspektiv nöqtəyi-nəzərdən dərk etməli, işgüzar etika qaydalarına riayət etməlidir.

Uyğunluğun qiymətləndirilməsi üzrə ekspert-auditorlar sağlam düşüncəyə malik mütəxəssis və aşağıdakı bacarıqlara malik olmalıdır:

- faktiki məlumatları qərəzsiz və obyektiv toplamaq və təhlil etmək;
- vəziyyəti real qiymətləndirmək, yoxlanılan müəssisələrin bölmələri arasında əlaqələri və qarşılıqlı əlaqəni anlamaq;
- faktiki məlumatlar əsasında nəticələri məntiqi əsaslandırmaq;
- göstərilən təzyiqlərə qarşı müqavimət göstərmək;
- auditin və təhlilin nəticələrini qısa və əsaslı şəkildə ifadə etmək;
- işdə dəqiqliyi yaradıcılıq axtarışı və işgüzar fəaliyyəti ilə birləşdirmək;
- çətin şəraitdə düzgün qərarlar qəbul etmək;
- işçilərlə ünsiyyət qurmaq, qiymətləndirmənin məqsədlərindən yayınmamaq, vəziyyətə adekvat və düzgün cavab vermək, etik normalara riayət etmək;

16.5.5 Biliklərin yenilənməsi:

Uyğunluğun qiymətləndirilməsi üzrə ekspert-auditorlar öz bilik səviyyəsini daim artırmalı və səriştəsini lazımi səviyyədə saxlamalıdır, həmçinin:

- uyğunluğun qiymətləndirilməsi prosedurlarını, müvafiq sahə üzrə normativ sənədlərin tələblərini, qiymətləndirmə metodlarını bilməli və müvafiq təlimlərdən keçməlidir;
- uyğunluğun qiymətləndirilməsi prosesində, o cümlədən dövrü qiymətləndirmədə (ildə ən azı dörd qiymətləndirmədə) iştirak etməlidir.

16.6 Uyğunluğun qiymətləndirilməsi qurumu uyğunluğun qiymətləndirilməsi prosesində iştirak edən personal ilə funksiyalarının yerinə yetirilməsi üzrə müqavilə bağlamalı və ya razılaşma sənədi imzalamadır.

16.7 Uyğunluğun qiymətləndirilməsi üzrə ekspert-auditorlar uyğunluğun qiymətləndirilməsi qurumunun rəhbəri və ya təşkilatın strukturundan asılı olaraq səlahiyyətli şəxsin əmri ilə işə qəbul edilir və işdən azad edilir.

Uyğunluğun qiymətləndirilməsi üzrə ekspert-auditorlar aşağıdakı kateqoriyalara bölünür:

- baş ekspert-auditor;
- ekspert-auditor;
- kiçik ekspert-auditor.

16.8 Uyğunluğun qiymətləndirilməsi üzrə ekspert-auditorlar müvafiq ixtisas üzrə iş təcrübəsinə malik olmalıdır:

- **baş ekspert-auditor:**
 - ən azı 5 (beş) il iş təcrübəsi, müvafiq sahə üzrə 30 audit günü (təsdiq edici sənəd və ya qeyd),
 - AZS ISO 9001, AZS ISO 19011 və AZS ISO 17065 standartlar üzrə məlumatlı olmalı və müvafiq təsdiqedicisi sənəd təqdim edilməlidir;
- **ekspert-auditor:**
 - ən azı 3 (üç) il iş təcrübəsi, müvafiq sahə üzrə 15 audit günü (təsdiqedicisi sənəd və ya qeyd);
 - AZS ISO 9001, AZS ISO 19011 və AZS ISO 17065 standartlar üzrə məlumatlı olmalı və müvafiq təsdiqedicisi sənəd təqdim edilməlidir;

- kiçik ekspert-auditor:

- ən azı 1 (bir) il iş təcrübəsi ;
- AZS ISO 17065 standartı üzrə məlumatlı olmalı və müvafiq təsdiqedicə sənəd təqdim edilməlidir.

16.9 Malın uyğunluğunun qiymətləndirilməsi üzrə ekspert-auditorlar standartlaşdırma, texniki tənzimləmə və uyğunluğun qiymətləndirilməsi sahəsində qanunvericilik tələbləri haqqında, həmçinin aşağıdakı biliklərə malik olmalıdır:

- malın xarakteristikası, onun konstruksiyası, istehsal texnologiyası, məmulat və materialların tərkibi;
- standartlaşdırma üzrə normativ sənədlərdə müəyyən edilən sınaq və ölçmə metodları;
- xammalın, materialların, kompleksləşdirici məmulatların giriş nəzarətinin, mallara, hazırlanma proseslərinə və hazır mallara nəzarətin təşkili;
- sınaq və ölçmələr üçün avadanlıqlar, onların metroloji təminatı, istismarı və texniki xidmətlər üzrə tələblər;
- texniki xidmət və texnoloji avadanlıqların təmiri;
- emal metodları və sınaq və ölçmə nəticələrinin təhlili;
- keyfiyyətin qiymətləndirilməsinin statistik metodları və malın etibarlılığı;
- uyğunluğun qiymətləndirilməsi prosedurlarını.

Qeyd: Uyğunluğun qiymətləndirilməsi qurumu tərəfindən malın uyğunluğunun qiymətləndirilməsi prosesinə müvafiq sahə üzrə təcrübəsi olan müstəqil ekspert-auditorlar cəlb edilə bilər. (Dəyişiklik)

16.10 Uyğunluğu qiymətləndirən qurumun ekspert-auditorlarının vəzifələri aşağıdakılardır:

- Sifarişin təhlili;
- Malın sertifikatlaşdırılması üçün sxemin seçilməsi;
- Müqavilə (saziş) layihələrinin hazırlanması;
- Malın sertifikatlaşdırılmasının aparılması üçün standartlaşdırma üzrə normativ sənədin müəyyən edilməsi (sınaq metodları, digər xarakteristikası (tələblər) təyin edir);
- istehsalatın vəziyyətinin qiymətləndirilməsi (seçilmiş sxem üzrə);
- dövrü qiymətləndirilmənin aparılması;
- nümunələrin seçilməsi və malın sınağının aparılmasında iştirakı;
- malın eyniləşdirilməsi;
- uyğunluq sertifikatının verilməsi və ya əsaslandırılmış imtina barədə qərarın hazırlanması barədə təklifin verilməsi;
- sertifikatlaşdırma sahəsinə uyğun olaraq uyğunluq sertifikatlarının rəsmiləşdirilməsi;
- verilmiş uyğunluq sertifikatının fəaliyyətinin dayandırılması və ya ləğvi barədə təkliflərin irəli sürülməsi;
- hesabatların hazırlanması.

16.11 Uyğunluğu qiymətləndirən qurumun ekspert-auditorlarının hüquqları aşağıdakılardır:

- uyğunluğun qiymətləndirilməsi qurumunun əmr və qərarları ilə tanış olmaq;
- uyğunluğu qiymətləndirən qurumun fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi üçün rəhbərliyə təkliflər vermək;
- vəzifə öhdəliklərini yerinə yetirmək üçün zəruri olan sənədləri əldə etmək.

16.12 Uyğunluğu qiymətləndirilməsi qurumun ekspert-auditorları məsuliyyət daşıyır:

AZS 498:2022

- Azərbaycan Respublikası əmək qanunvericiliyində müəyyən edilmiş və vəzifə təminatında göstərilən vəzifə öhdəliklərinə uyğun olan vəzifə öhdəliklərini yerinə yetirmədiyinə (düzgün yerinə yetirmədiyinə) görə;
- fəaliyyət göstərərəkən müəyyən edilmiş inzibati, cinayət və mülki qanunvericiliyə uyğun olan qanun pozuntularına görə;
- Azərbaycan Respublikası əmək, cinayət və mülki qanunvericiliyi çərçivəsində maddi zərərə görə;
- əldə edilən bütün məlumatların məxfiliyinə görə.

ƏLAVƏ A

Azərbaycan Respublikasında malların sertifikatlaşdırılması üçün tətbiq edilən sertifikatlaşdırma sxemləri

Cədvəl A 1

Sxemin nömrəsi	Sxemlərin elementləri			Tətbiqi	Uyğunluğu təsdiq edən sənəd	Uyğunluq sertifikatının qüvvədə olma müddəti
	Sınaq və ölçmələr	İstehsalatın qiymətləndirilməsi	Sertifikatlaşdırılan malın dövrü qiymətləndirilməsi			
1	2	3	4	5	6	7
1s	Mal nümunəsinin sınağı	İstehsalatın vəziyyətinin qiymətləndirilməsi	-	Sifarişçi istehsalçı olduqda seriya ilə istehsal olunan mallara.	Seriya ilə istehsal edilən mala dair uyğunluq sertifikatı	1 il
2s	Mal nümunəsinin sınağı	İdarəetmə sisteminin qiymətləndirilməsi	Malın eyniləşdirilməsi və mal nümunəsinin sınağı	Sifarişçi istehsalçı idxalçı olduqda və istehsalçının sertifikatlaşdırılmış keyfiyyət və (və ya) qida təhlükəsizliyi idarəetmə sistemi olduqda, seriya ilə istehsal olunan mallara		2 il (İdarəetmə sisteminin sertifikatının qüvvədə olma müddətindən çox olmamaq şərtilə)
3s	Mal nümunəsinin sınağı		-	Sifarişçi istehsalçı (satıcı) olduqda mal partiyasına.	Mal partiyası üçün uyğunluq sertifikatı	Malın saxlanma şəraiti, yararlıq müddəti nəzərə alınmaqla sertifikatlaşdırmanı aparan

Sxemin nömrəsi	Sxemlərin elementləri			Tətbiqi	Uyğunluğu təsdiq edən sənəd	Uyğunluq sertifikatının qüvvədə olma müddəti
	Sınaq və ölçmələr	İstehsalatın qiymətləndirilməsi	Sertifikatlaşdırılan malın dövri qiymətləndirilməsi			
1	2	3	4	5	6	7
						UQQ tərəfindən, lakin bir ildən artıq olmayaraq müəyyən edilir
4s	Mal nümunəsinin sınağı	-	-	Sifarişçi istehsalçı, idxalçı olduqda, vahid məmulata. Əgər məmulatın sınağı və ölçülməsi məmulatı dağıtmadan aparılırsa	Vahid mal üçün uyğunluq sertifikatı	1 il
5s	Mal layihəsinin tədqiqi	İstehsalatın vəziyyətinin qiymətləndirilməsi	-	Sifarişçi istehsalçı olduqda, hazır malın sınağı və ölçülməsi zamanı müəyyən edilmiş tələblərə uyğunluğunu təsdiq etmək tamamilə mümkün olmadığı və ya çətin olduğu hallarda	mal üçün uyğunluq sertifikatı	1 il

Sxemin nömrəsi	Sxemlərin elementləri			Tətbiqi	Uyğunluğu təsdiq edən sənəd	Uyğunluq sertifikatının qüvvədə olma müddəti
	Sınaq və ölçmələr	İstehsalatın qiymətləndirilməsi	Sertifikatlaşdırılan malın dövrü qiymətləndirilməsi			
1	2	3	4	5	6	7
6s	Mal layihəsinin tədqiqi	İdarəetmə sisteminin qiymətləndirilməsi	Malın eyniləşdirilməsi, mal nümunəsinin sınağı (ölçülməsi) vasitəsilə	Sifarişçi istehsalçı olduqda, İstehsalçının sertifikatlaşdırılmış keyfiyyət və (və ya) qida təhlükəsizliyi idarəetmə sistemi olduqda seriya ilə istehsal olunan mallara. (Hazır malın sınağı və ölçülməsi zamanı müəyyən edilmiş tələblərə uyğunluğunu təsdiq etmək tamamilə mümkün olmadığı və ya çətin olduğu halda)	mal üçün uyğunluq sertifikatı	2 il (İdarəetmə sertifikatının qüvvədə olma müddətindən çox olmamaq şərtilə)
7s	Mal tipinin təsdiqi	İstehsalatın vəziyyətinin qiymətləndirilməsi	-	Sifarişçi istehsalçı olduqda, seriyalı istehsal məqsədilə planlaşdırılan mallar, eyni zamanda əhəmiyyətli dərəcədə malın modifikasiyası nəzərdə tutulduğu halda	Seriya ilə istehsal edilən mal üçün uyğunluq sertifikatı	1 il

Sxemin nömrəsi	Sxemlərin elementləri			Tətbiqi	Uyğunluğu təsdiq edən sənəd	Uyğunluq sertifikatının qüvvədə olma müddəti
	Sınaq və ölçmələr	İstehsalatın qiymətləndirilməsi	Sertifikatlaşdırılan malın dövrü qiymətləndirilməsi			
1	2	3	4	5	6	7
8s	Mal tipinin təsdiqi	İdarəetmə sisteminin qiymətləndirilməsi	Malın eyniləşdirilməsi, mal nümunəsinin sınağı (ölçülməsi) vasitəsilə	Sifarişçi istehsalçı olduqda, keyfiyyət və (və ya) qida təhlükəsizliyi idarəetmə sistemləri üzrə sertifikatlaşdırılmış seriyalı istehsal məqsədilə planlaşdırılan mallar, eyni zamanda əhəmiyyətli dərəcədə malın modifikasiyası nəzərdə tutulduğu halda	Seriya ilə istehsal edilən mal üçün uyğunluq sertifikatı	2 il
9s	Təqdim olunan xarici mənşəli uyğunluq sənədlərinin tanınması	-	-	Sifarişçi istehsalçı, idxalçı (satıcı) olduqda, idxalçı ölkənin Azərbaycan Respublikası ilə xarici uyğunluq sənədlərinin qarşılıqlı tanınmaya dair ikitərəfli razılaşması olan ölkələrdən	vahid mal, partiya	Malın saxlanma şəraiti, yararlıq müddəti nəzərə alınmaqla sertifikatlaşdırmanı aparan UQQ tərəfindən bir ildən artıq

Sxemin nömrəsi	Sxemlərin elementləri			Tətbiqi	Uyğunluğu təsdiq edən sənəd	Uyğunluq sertifikatının qüvvədə olma müddəti
	Sınaq və ölçmələr	İstehsalatın qiymətləndirilməsi	Sertifikatlaşdırılan malın dövri qiymətləndirilməsi			
1	2	3	4	5	6	7
				Azərbaycan Respublikasına vahid mal və partiya ilə idxal olduqda.		olmayaraq müəyyən edilir
10 s	Mal nümunəsinin sınağı	İstehsalatın vəziyyətinin qiymətləndirilməsi	-	Sifarişçi idxalçı olduqda, Azərbaycan Respublikasına seriya ilə istehsal olunan mal idxal olduqda.	Seriya ilə istehsal edilən mal üçün uyğunluq sertifikatı	3 ildən çox olmayaraq

ƏLAVƏ B
Malın eyniləşdirməsi aktının forması
AKT

1. Sifariş № _____
2. Sifarişçi haqqında məlumat _____
_____ hüquqi şəxs olduqda tam adı, fiziki şəxs olduqda adı, soyadı, atasının adı
3. İstehsalçının ünvanı _____
4. Malın adı, tipi (markası və modeli) _____
5. İstehsalçı ölkənin adı: _____
6. Malın partiya və ya seriya nömrəsi _____
7. Malın istehsal tarixi _____
8. Malın yararlılıq müddəti (son istifadə tarixi və saxlama müddəti) _____
9. Normativ sənədin işarəsi və adı _____
10. Normativ sənədlərin tələblərinə uyğunluğunun təhlilinin nəticəsinə dair rəy (o cümlədən müvafiq mallar üzrə orqonoleptik göstəricilər) _____
- _____
- _____
- _____
11. Partiyanın miqdarı _____
12. Qablaşdırmanın və taranın növü _____
13. Ölçü vahidi _____
14. Malı müşayiət edən sənədlərdə göstərilən digər məlumatlar (zəruri olduqda) _____
- _____
- _____

NƏTİCƏLƏR:
Təqdim edilmiş mal nümunə ilə və (və ya) onun təsviri ilə eyniləşdirilib, uyğundur
(və ya uyğun deyil):

Ekspert-auditor _____
imza Ad, soyad

Ekspert-auditor _____
imza Ad, soyad

İstehsalçı və ya təchizatçı tərəfindən səlahiyyət verilmiş şəxs

imza Ad, soyad

« _____ » _____ 20_ -ci il

AZS 498:2022

Malın eyniləşdirilməsi haqqında məlumat _____

Malın yararlıq müddəti (son istifadə tarixi və saxlama müddəti) _____

Qablaşdırmanın və taranın növü _____

Malın saxlanma şəraiti və yeri _____

Nəzarət nümunəsinin saxlanma müddəti _____

UQQ-nin nümayəndəsi: _____
imza S.A.A

Sifarişçi: _____
imza S.A.A

imza S.A.A

ƏLAVƏ D

**Sertifikatlaşdırılan malların stabil buraxılmasının təmin etmək üçün
sertifikatlaşdırılmış keyfiyyət idarəetmə sisteminin və (və ya) qida təhlükəsizliyi
idarəetmə sisteminin imkanlarını qiymətləndirmək məqsədilə malın istehsalçısının
məlumatları**

1. Müəssisənin adı, hüquqi ünvanı, istehsalatın ünvanı (olduğu halda -filialların ünvanı).
2. Sertifikatlaşdırılan malların buraxılmasına cavabdeh olan şəxslərin adı və vəzifəsi, əlaqə nömrələri.
3. Sertifikatlaşdırılmış keyfiyyət idarəetmə sistemi və (və ya) qida təhlükəsizliyi idarəetmə sistemi sertifikatlaşdırılan malın istehsal üzrə fəaliyyətini əhatə edirmi?

Bəli

Xeyr

Qeyd: Keyfiyyət idarəetmə sistemində və (və ya) qida təhlükəsizliyi idarəetmə sistemində uyğunluq sertifikatının surətləri və ilkin hesabatlar daxil olmaqla, idarəetmə sistemlərinin qiymətləndirilməsi üzrə birinci və ikinci audit hesabatları və idarəetmə sistemlərinin sertifikatlaşdırma qurumu tərəfindən aparılan sonuncu dövrü qiymətləndirmə hesabatları təqdim edilir.

4. Sertifikatlaşdırılan malların seriyalı istehsalı üçün bütün imkanlar və texnoloji istehsal prosesi tam şəkildə təmin edilibmi?

Bəli

Xeyr

5. Sertifikatlaşdırılan malların planlaşdırılmış illik istehsalı (ədəd, kq, ay/il).

6. Sertifikatlaşdırılan mallarla bağlı şikayətlər və iddialar daxil olurmu? (şikayətlər və iddialar üzrə qəbul edilmiş fəaliyyətlərdə əks olunan sənədlərin mahiyyəti və surətləri təqdim edilir.)

Bəli

Xeyr

7. İstehsal texnologiyasına riayət etmə
 - Əhəmiyyətli və xüsusi istehsal proseslərinin siyahısı;
 - Outsorsinq proseslərinin siyahısı və onların idarə olunması üsulları;
 - Sınaqların aparılması (nəzarət növləri, həcmi, tezliyi, nəticələri);
 - Xammalların keyfiyyəti haqqında məlumat;
 - Hazır malların keyfiyyət göstəriciləri (nöqsanların dərəcəsi, zəmanət səviyyəsi, satışdan əvvəl xidmət səviyyəsi və s.);
 - İstehsalçının sınaq laboratoriyası.

8. Müəssisənin laboratoriyası akkreditə olunubmu?

Bəli

Xeyr

9. Hazır malın sınaqdan keçirilməsi mümkündürmü?

AZS 498:2022

Bəli

Xeyr

10. Sifarişçi müəssisədə mövcud olmayan digər sınaq laboratoriyasında sınaq aparırmı?

Bəli

Xeyr

11. Sertifikatlaşdırılmış malların markalanması (təsviri, markalanma yeri və üsulu)

ƏLAVƏ E
Malın sertifikatlaşdırılması üçün sifariş forması

Sertifikatlaşdırma qurumunun tam adı

Yerləşdiyi və fəaliyyət göstərdiyi ünvan (ünvanlar fərqli olduqda)

Malın sertifikatlaşdırılması üçün
ŞİFARİŞ

1. _____
(Sifarişçinin tam adı, hüquqi şəxslər üçün - ölkənin adı göstərilməklə yerləşdiyi və

fəaliyyət göstərdiyi ünvanlar (ünvanlar fərqli olduqda)

və ya fiziki şəxslər, o cümlədən fərdi sahibkar kimi qeydiyyatdan keçənlər üçün – ad, soyad, atasının adı,

ölkənin adı göstərilməklə yaşadığı və

fəaliyyət göstərdiyi ünvanlar (ünvanlar fərqli olduqda),

bank rekvizitləri

VÖEN ² _____

Telefon nömrəsi _____, elektron ünvan _____,

(malın adı, malı eyniləşdirməsini təmin edən məlumatlar

XİF MN kodu ³ _____, MNT⁴ _____ üzrə

istehsalçının tam adı

İstehsalçının tam adı - hüquqi şəxslər üçün - ölkənin adı göstərilməklə yerləşdiyi və

fəaliyyət göstərdiyi ünvanlar (ünvanlar fərqli olduqda)

_____ və ya fiziki şəxslər, o cümlədən fərdi sahibkar kimi qeydiyyatdan keçənlər üçün – ad, soyad, atasının adı,

_____ ölkənin adı göstərilməklə fəaliyyət göstərdiyi ünvanlar (ünvanlar fərqli olduqda),

İstehsal olunan _____,
(seriya, partiya, vahid məmulat)

Müşayiətedici sənədlər _____, üzrə

_____ (istehsal aparılan zaman istifadə olunan normativ sənədlərin işarəsi və adı)

_____ (Uyğunluğun qiymətləndirilməsi aparılan bəndlər göstərilməklə

_____ istifadə olunan normativ sənədin adı və işarəsi

_____ üzrə könüllü sertifikatlaşdırılmanın
Sertifikatlaşdırma sxeminin işarəsi

aparılmasını xahiş edirəm .

3. - sifarişçi malın sertifikatlaşdırılması şərtlərinə əməl etməyi;

- sertifikatlaşdırılan malın uyğunluq sertifikatında göstərilən normativ sənədlərin tələblərinə uyğunluğunu təmin etməyi;

- sifariş verilmiş malın sertifikatlaşdırılmasına dair xərcləri ödəməyi

öz öhdəsinə götürür.

Əlavə məlumatlar _____
əlavə edilən sənədlərin siyahısı (adı və işarəsi)

Müəssisənin rəhbəri _____
imza soyadı, adı və atasının adı

Baş mühasib _____
imza soyadı, adı və atasının adı

M.Y

1. Məlumatın daxil edilməsi üçün sətirlərin sayı məhdud deyil.
2. Hüquqi şəxslərin və fərdi sahibkarların Vahid Dövlət Reyestrində qeydiyyat nömrəsi (Azərbaycan Respublikasında qeydiyyatdan keçmiş hüquqi şəxslər və fərdi sahibkarlar üçün).
3. Azərbaycan Respublikasının xarici iqtisadi fəaliyyətin mal nomenklaturası üzrə kod.
4. Mal növləri təsnifatı.

BİBLİOQRAFIYA

[1] Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 7 oktyabr tarixli 377 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Uyğunluq sertifikatının forması, uyğunluq nişanından istifadə və verilməsi Qaydaları”

ICS 03.120.20

Əsas sözlər: uyğunluğun qiymətləndirilməsi, dövri qiymətləndirmə, uyğunluğun könüllü qiymətləndirilməsi, akkreditasiya olunmuş sınaq laboratoriyası, xarici mənşəli uyğunluq sənədləri, normativ sənəd, sertifikatlaşdırma sxemi, uyğunluq sertifikatı, uyğunluq nişanı, keyfiyyət sistemi, təhlükəsizlik, mal partiyası,

Rəsmi nəşr
“Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutu”
Publik hüquqi şəxs

AZS 498:2022
Uyğunluğun qiymətləndirilməsi.
Malların sertifikatlaşdırılması qaydası